

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ NA ROK 2024

Spis treści

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej na rok 2024	3
Planowane dochody bieżące na rok 2024	8
Planowane dochody majątkowe na rok 2024	14
Planowane wydatki bieżące na rok 2024	17
Planowane wydatki inwestycyjne na rok 2024	27
Dochody jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane	35

Uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej na rok 2024

Projekt budżetu Gminy Bardo na 2024 rok opracowany został w oparciu o:

1. obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności:

- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- uchwałę nr XLVII/299/10 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej,

2. informacje przekazane przez:

- Ministra Finansów o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (pismo nr ST3.4750.19.2023),
- Wojewodę Dolnośląskiego - pismo nr FB-BP.3110.19.2023.KSz z dnia 19.10.2023 w zakresie kwot dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i dochodów Skarbu Państwa związanych z realizacją tych zadań oraz dotacji celowych na dofinansowanie własnych zadań gminy,
- Krajowe Biuro Wyborcze - pismo nr DWB.3122.14.2023 z dnia 30.10.2023 w sprawie wysokości dotacji celowej z budżetu państwa na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców,

3. wnioski i zapotrzebowania złożone przez:

- kierowników jednostek organizacyjnych podległych Gminie poprzez projekty planów finansowych,
- pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie odpowiedzialnych merytorycznie za realizację poszczególnych zadań,
- radnych Rady Miejskiej, sołectwa – po opracowaniu w poszczególnych referatach UMiG po uwzględnieniu możliwości finansowania poszczególnych zadań w ramach posiadanych środków finansowych.

Projekt budżetu Gminy Bardo na 2024 r. zakłada:

- dochody w wysokości 41.101.953,87 zł
- wydatki w wysokości 44.330.985,86 zł
- deficyt budżetu w wysokości 3.229.031,99 zł

W projekcie budżetu założono dochody budżetu w łącznej wysokości 41.101.953,87 zł.

Zgodnie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych dochody budżetowe dzieli się na dochody bieżące i majątkowe. Dochody bieżące zaplanowano w wysokości 25.865.744,67 zł i stanowią one 62,93 % dochodów ogółem, zaś dochody majątkowe określono na kwotę 15.236.209,20 zł, tj. 37,07 % dochodów ogółem.

W planowanych dochodach bieżących uwzględniono:

- subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości 5.594.977 zł; przyznana kwota subwencji jest wyższa od kwoty z roku 2023 o 298.827 zł;
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami gminom w wysokości 2.516.286,00 zł. Są to dotacje głównie na zadania z zakresu pomocy społecznej. W porównaniu do projektu budżetu z roku 2023 nastąpił ich spadek o 131.616,00 zł;
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin w wysokości 1.071.200 zł. W znacznej wysokości dotyczą one także zadań z zakresu pomocy społecznej. W trakcie roku zapewne plan dochodów ulegnie wielokrotnym zmianom poprzez zwiększenie przyznanych Gminie dotacji celowych. Podobną praktykę obserwuje się co roku;
- bieżące dochody własne w kwocie 16.559.181,68 zł, które stanowią 64,02 % dochodów bieżących ogółem;
- dotacje z budżetu UE i budżetu państwa na projekty realizowane z ich udziałem w kwocie 124.099,99 zł.

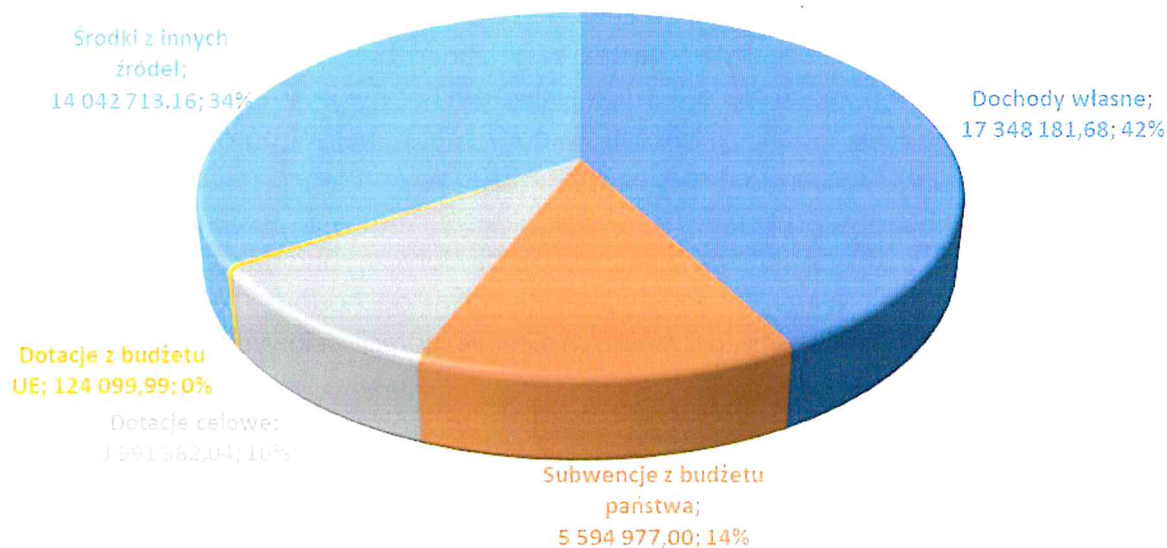
Dochody majątkowe zaplanowano w wysokości 15.236.209,20 zł. Składają się na nie:

- dochody własne ze sprzedaży majątku gminnego oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w wysokości 789.000,00 zł,
- planowane środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Fundusz Inwestycji Strategicznych w kwocie 11.528.781,26 zł,
- planowane środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Rządowy Program Odbudowy Zabytków w wysokości 2.370.418,19 zł,
- dotacje celowe oraz środki na realizację zadań własnych w kwocie 548.009,75 zł.

Struktura prognozowanych dochodów ogółem w podziale na źródła ich pochodzenia przedstawia się następująco: największy 42 % udział w prognozowanych dochodach stanowią dochody własne gminy, następną pozycję zajmują środki z innych źródeł 34 %, subwencja ogólna z budżetu państwa stanowi 14 % dochodów ogółem, dotacje budżetu państwa na zadania własne i zlecone gminie 10 %. zaś dotacje z budżetu UE stanowią w tym roku minimalną wartość.

Podział dochodów według źródeł ze wskazaniem wielkości kwotowych przedstawia poniższy wykres.

DOCHODY WEDŁUG ŹRÓDEŁ

Proponowana wielkość dochodów własnych oparta jest na szacunkach i prognozach. Przy ich prognozowaniu wzięto pod uwagę:

- wielkość wpływów z danego źródła w roku 2024 i latach poprzednich,
- średni wskaźnik tempa wzrostu lub spadku wpływów w ostatnich latach,
- zakładane zmiany w roku budżetowym 2024,
- uchwalone przez Radę Miejską w Bardzie stawki podatkowe obowiązujące w roku budżetowym 2024,
- zasoby mienia komunalnego.

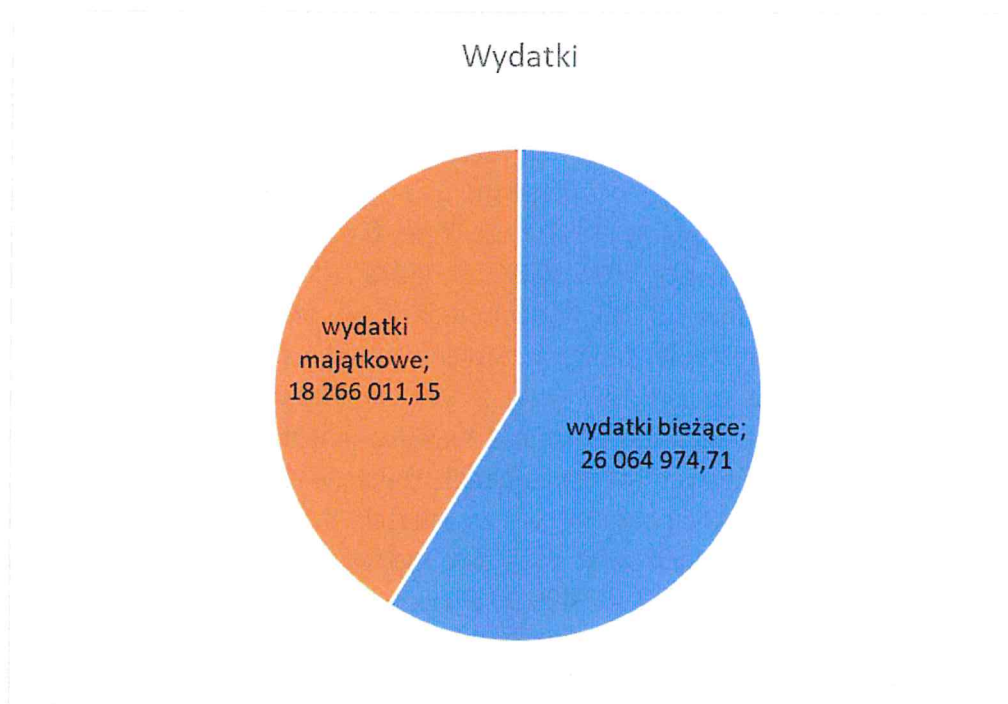
Dochody własne Gminy planowane na rok 2024 według poszczególnych tytułów określa poniższy wykres.

Dochody własne

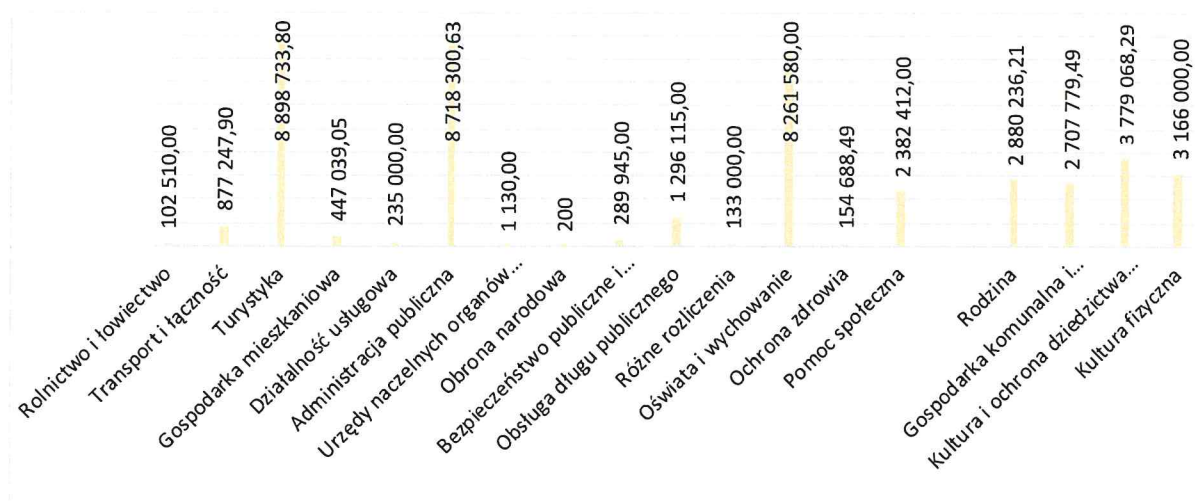

0,00 2 000 000,00 4 000 000,00 6 000 000,00 8 000 000,00 10 000 000,00 12 000 000,00 14 000 000,00 16 000 000,00 18 000 000,00 20 000 000,00

Zaplanowane na rok 2024 wydatki budżetowe wynoszą 44.330.985,86 zł.

Wydatki bieżące zaplanowano w wysokości 26.064.974,71 zł i stanowią one 58,80 % wydatków ogółem. Wydatki majątkowe na 2024 r. zaplanowano w wysokości 18.266.011,15 zł. Wydatki Gminy na realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych zaplanowane zostały z uwzględnieniem możliwości finansowych Gminy oraz zewnętrznych źródeł ich finansowania (środków, dotacji). Wydatki obejmują zadania dofinansowane z Funduszu Inwestycji Strategicznych- Polski Ład (Budowa Centrum Turystyki Rowerowej, Rozwój e-usług nowoczesnością Gminy Bardo, Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży przy ul. 1 Maja w Bardzie, Program Odbudowy Zabytków) oraz innych środków (Bardzki Rowerowy Park Umiejętności, Maluch+).

Budżet Gminy Bardo na rok 2024 został zaprojektowany z wynikiem ujemnym – planowane dochody są niższe od prognozowanych wydatków o 3.229.031,99 zł. Deficyt zostanie pokryty przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, przychodami z emisji papierów wartościowych, a także wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy. Wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących o kwotę 199.230,04 zł, która zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 15.09.2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw zostanie pokryta zaplanowanymi przychodami z tyt. wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Zaplanowane wolne środki będą wynikały m.in. z niewykonanych wydatków w roku 2023 oraz niezakończonych inwestycji, których realizacja będzie trwała w roku 2024.

Rozchody budżetu zaplanowano w wysokości 873.468,00 zł tj. w wysokości zaplanowanych w harmonogramach spłat pożyczek, kredytów i wykupu obligacji.

Przychody budżetu wynoszą 4.102.499,99 zł i dotyczą:

- emisji papierów wartościowych 3.200.000,00 zł,
- nadwyżki środków pozostałych w ramach konkursu „Rosnąca Odporność” 59.688,49 zł,
- wolnych środków 842.811,50 zł.

Planowane dochody bieżące na rok 2024

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

W ramach rozdziału 70005 - gospodarka gruntami i nieruchomościami zakłada się dochody bieżące z tytułu:

- opłat za służebności i użytkowanie – 2.000,00 zł,
- użytkowania wieczystego nieruchomości – 1.800,00 zł,
- wynajmu gruntów pod budynkami i komórek – 7.000,00 zł,
- wynajmu gruntów pod działalność gospodarczą – 5.000,00 zł,
- dzierżawy lasów dla kół łowieckich – 10.000,00 zł,
- czynszów za komunalne lokale, pomieszczenia – 2.000,00 zł,
- czynszów za komunalne lokale, pomieszczenia w ZSP- 4.990,00 zł,
- dochodów za umieszczenie reklam na gruntach gminnych – 7.000,00 zł. Do obliczenia wpływów przyjęto należne opłaty netto wynikające z zawartych umów na umieszczenie reklam.
- odsetek – 300,00 zł.

W ramach rozdziału 70007 – gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminnym zakłada się dochody bieżące z tytułu:

- opłat i kosztów sądowych, komorniczych, kosztów upomnień – 4.700,00 zł. Dochód dotyczy wpływów z tytułu zwrotu kosztów wysyłanych upomnień za nie wpłacone w terminie należności oraz zwrotu poniesionych kosztów sądowych na windykację należności,
- czynszów za komunalne lokale mieszkaniowe – 180.000,00 zł,
- odsetek – 4.500,00 zł.

Dział 710 – Działalność usługowa

Planuje się wpływy z tytułu korzystania z cmentarza komunalnego w Bardzie w wysokości 38.000,00 zł.

Dział 750 – Administracja publiczna

W rozdziale 75011 - urzędy wojewódzkie do projektu budżetu przyjmuje się dotację celową przyznaną z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w wysokości 57.244,00 zł.

W Urzędzie Miasta i Gminy – rozdz. 75023 planuje się dochody w wysokości 5.000,00 zł z tytułu odsetek od środków finansowych gminy gromadzonych na rachunkach bankowych. Przyjmuje się ponadto do budżetu kwotę 2.000,00 zł z usług wynajmu busa oraz 900,00 zł jako wynagrodzenie płatnika podatku PIT.

Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Rozdział 75101

Do projektu budżetu przyjmuje się dotację z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w gminie.

Dotacja została określona przez Krajowe Biuro Wyborcze - Delegatura w Wałbrzychu w wysokości 1.130,00 zł.

Dział 752 –Obrona narodowa

W rozdziale 75212 przyjęto dotację z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na pozostałe wydatki obronne w kwocie 200,00 zł.

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

Rozdz. 75601 – Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych

Zakłada się wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej w wysokości 9.000,00 zł.

Rozdz. 75615 – Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

1. Podatek od nieruchomości

Na rok 2024 planuje się dochody w kwocie 3.550.000,00 zł. Szacując dochód na rok przyszły wzięto pod uwagę:

- aktualną podstawę opodatkowania,
- stawki podatkowe po planowanych zmianach w roku 2024,
- uchwalone zwolnienia,
- przewidywane ulgi,
- spłaty zaległości rozłożonych na raty,
- realne możliwości egzekucji i wpłat podatku.

2. Podatek rolny

Szacując dochód z podatku rolnego na 2024 r. w wysokości 75.000,00 zł przyjęto:

- powierzchnię gruntów będących w użytkowaniu osób prawnych,
- stawkę podatku rolnego obliczoną na podstawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2024 ogłoszoną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2023 r. 89,63 zł za 1 dt, tj. o 15,58 zł więcej niż w roku poprzednim).

3. Podatek leśny

Podatek leśny od 1 ha wynosi równowartość ceny 0,220 m² drewna, obliczonej wg średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy.

Do kalkulacji dochodów z podatku leśnego od osób prawnych przyjęto średnią cenę drewna za pierwsze trzy kwartały 2023 r. w kwocie 327,43 zł/m³ opublikowaną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w dniu 20 października 2023 r. (t. j. 4,25 zł większą niż w roku poprzednim). Planowane dochody na 2024 r. z podatku leśnego od osób prawnych wynoszą 150.000,00 zł.

4. Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę uchwalone przez Radę Miejską w roku 2023, obowiązujące od 2024 r. stawki podatkowe oraz liczbę zgłoszonych aktualnie do opodatkowania pojazdów, założono dochód z tego podatku na 2024 rok w wysokości 5.000,00 zł.

5. Podatek od czynności cywilnoprawnych

Podatek ten jest zależny od ilości dokonanych transakcji przez podmioty zarejestrowane na terenie gminy. W związku z brakiem możliwości przewidzenia wpływów, na rok przyszły zakłada się dochody w kwocie jedynie 2.000,00 zł.

6. Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień

Przewidywane wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnienia na rok 2024 wynoszą 50,00 zł.

7. Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat

Na rok 2024 planuje się dochody z tego tytułu na poziomie 5.000,00 zł.

Rozdz. 75616 - Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych

1. Podatek od nieruchomości

Na rok 2024 dochody z podatku od nieruchomości szacuje się w wysokości 1.340.000,00 zł, biorąc pod uwagę uchwalone stawki, aktualną podstawę opodatkowania, przewidywane ulgi oraz realny wskaźnik spłaty.

2. Podatek rolny

Do oszacowania dochodów z podatku rolnego od osób fizycznych w kwocie 405.000,00 zł przyjęto:

- aktualną podstawę opodatkowania,
- stawkę podatku rolnego 224,075 zł/ha, tj. 38,95 zł wyższą niż obecnie,
- ulgi górskie i zakupowe,
- przewidywane ulgi z tyt. umorzenia i odroczenia terminu płatności.

3. Podatek leśny

Wpływy z podatku leśnego planuje się w wys. 3.500,00 zł, tj. biorąc pod uwagę ogólną powierzchnię lasów oraz średnią cenę sprzedaży drewna opublikowaną w 2023 r. przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

4. Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę liczbę pojazdów zgłoszonych do opodatkowania w 2023 r. przez osoby fizyczne oraz stawki podatkowe obowiązujące w roku obecnym i przyszłym dochód z podatku od środków transportowych założono w wysokości 48.000,00 zł, na podstawie danych dot. liczby pojazdów zgłoszonych obecnie do opodatkowania przez osoby fizyczne.

5. Podatek od spadków i darowizn

Podatek realizowany jest przez urzędy skarbowe. Z uwagi na indywidualne przypadki jego występowania jest on trudny do precyzyjnego zaplanowania. Do projektu budżetu na rok kolejny

przyjmuje się dochody z podatku od spadków i darowizn w kwocie 19.000,00 zł, z możliwością zmiany planu w trakcie roku na podstawie faktycznej wysokości wpłat.

6. Wpływy z opłaty targowej

Do projektu budżetu przyjmuje się wpływy z opłaty targowej w wysokości 2.500,00 zł.

7. Podatek od czynności cywilnoprawnych

Podatek naliczany jest przez urzędy skarbowe.

Na rok kolejny zakłada się wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w wysokości 170.000,00 zł.

8. Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień

W tym paragrafie realizowane są opłaty z tytułu zwrotu kosztów upomnień osób fizycznych. Na rok przyszły przewiduje się wykonanie na poziomie 3.000,00 zł.

9. Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat

Na rok przyszły przyjmuje się do projektu budżetu dochody z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat przez osoby fizyczne w wysokości 6.000,00 zł.

Rozdz. 75618 - Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego

1. Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym

Na rok 2024 planuje się wpływy w wysokości 15.000,00 zł.

2. Wpływy z opłaty skarbowej

Planuje się na rok kolejny dochody w wysokości 22.000,00 zł.

3. Wpływy z opłaty eksploatacyjnej

Opłata eksploatacyjna wpłacana jest obecnie przez 2 podmioty gospodarcze znajdujące się (choć częściowo) na terenie naszej Gminy, a jej wysokość uzależniona jest od rodzaju i ilości wydobytej kopaliny. Należna gminie, na terenie której prowadzone jest wydobycie kopaliny opłata przekazywana jest w 60% wysokości.

Na rok 2024 szacuje się wpływy z opłaty eksploatacyjnej w wysokości 380.000,00 zł.

4. Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Wpływy z opłat na 2024 rok planuje się w wysokości 80.000,00 zł. Planowany dochód przyjęto na podstawie wysokości podstawowych rocznych stawek opłat obowiązujących zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych. W wykazanej planowanej kwocie wpływów ujęto również wpływy z tytułu wydania kilku zezwoleń jednorazowych.

5. Wpływy z innych opłat lokalnych

- Dochody z opłat za zajęcie pasa drogowego na czas wykonywania robót niezwiązanych z utrzymaniem dróg i infrastruktury drogowej oraz za wbudowanie urządzeń obcych w pasie drogowym planuje się w wysokości 35.000,00 zł;
- Wpływy z tytułu opłaty adiacenckiej w związku ze wzrostem wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela bądź spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej zaplanowano w wysokości 6.000,00 zł.

Rozdz. 75621 - Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

1. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Planowane udziały gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych na 2024 r. wg założeń Ministra Finansów wyniosą 5.012.459,00 zł (więcej o 1.223.575 zł od szacunków na rok 2023) i taką kwotę przyjmuje się do projektu budżetu Gminy.

W 2024 r. wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosić będzie 38,46 % (w roku 2023 – 38,40 %), a kalkulacja planowanej kwoty dla gminy nastąpiła na podstawie średniej ważonej arytmetycznej z 3 lat obliczeniowych (rok 2022, 2021, 2020).

2. Podatek dochodowy od osób prawnych

W projekcie budżetu na rok kolejny zakłada się dochody z podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 2.860.431,00 zł (więcej o 1.843.880 zł od szacunków na rok 2023). W 2024 r. wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wynosić będzie 6,71 %, a kalkulacja planowanej kwoty dla gminy nastąpiła na podstawie średniej ważonej arytmetycznej z 3 lat obliczeniowych (rok 2022, 2021, 2020). W kwocie ujęto również zwiększenie za rok 2022, wynikające z korekty dochodów za ten rok.

Dział 758 – Różne rozliczenia

Na podstawie ustawy o dochodach jst Minister Finansów przekazał Gminie Bardo pismem nr ST3.4750.19.2023 informację o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024.

Subwencja ogólna z budżetu państwa na rok kolejny, w porównaniu do roku 2023 kształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	2023 r.	2024 r.	Wzrost/spadek w zł
1. Część oświatowa	4.036.049	4.561.083	+ 525.034
2. Część wyrównawcza	1.248.417	1.028.567	-219.850
3. Część równoważąca	11.684	5.327	-6.357
Ogółem	5.296.150	5.594.977	+298.827

Według informacji przekazanych przez Ministerstwo Finansów, zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jst określona w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 kwota części oświatowej subwencji ogólnej została ustalona w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym (2023), skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych. Wg informacji MF w kwocie subwencji zostały uwzględnione zmiany zakresu zadań oświatowych, z których najważniejsze to:

- Skutki zmiany liczby etatów nauczycieli oraz awansu zawodowego nauczycieli, w tym skutki wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli,
- wzrostu o 12,3% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024 r,
- wzrostu odpisu na ZFŚS dla nauczycieli.

Podstawę do ustalenia wysokości kwoty części wyrównawczej subwencji ogólnej stanowią:

- dane ze sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2022 r.
- dane o liczbie mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

- gęstość zaludnienia w gminie.

Do wyliczenia subwencji przyjęto:

- liczbę mieszkańców – 5025 (w roku poprzednim 5147)
- dochód podatkowy Gminy Bardo na 1 mieszkańca – 2.676,83 zł (poprzednio 1.959,48 zł)
- dochód podatkowy w kraju na 1 mieszkańca – 2.788,93 zł (poprzednio 2.246,66 zł)
- gęstość zaludnienia w Gminie na 1 km² – 68,6
- średnią gęstość zaludnienia w kraju na 1 km² – 120,77

Dział 801-Oświata i wychowanie

Dochody realizowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny planuje się w wysokości 634.705,00 zł z tytułu:

- wpływów z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego 26.355,00 zł

Planując w/w dochody wzięto pod uwagę ilość umów zawartych pomiędzy dyrektorem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego a rodzicami dzieci uczęszczających do przedszkola

- wpływów z opłaty za wyżywienie w przedszkolach 275.944,00 zł,
- dochodów z tytułu sprzedaży obiadów 16.748,00 zł,
- wpływów z opłat za obiady uczniów w szkole 79.808,00 zł.

1. Wpływy z usług tj. opłaty ponoszone przez inne gminy za uczęszczanie dzieci zameldowanych na ich terenie do przedszkola na terenie naszej gminy zaplanowano w wysokości 95.850,00 zł.
2. Do projektu budżetu przyjęto również szacunkową kwotę dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego na 2024 r. w wysokości 140.000,00 zł.

Dział 852 –Pomoc społeczna

1. Na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami a dotyczących pomocy społecznej, Wojewoda Dolnośląski określił na 2024 r. wysokość kwot dotacji celowych w kwocie 98.600,00 zł, na specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz na pozostałą działalność tj. Korpus Wsparcia Seniorów 6.112,00 zł.
2. Na dofinansowanie zadań własnych gminy przyznane zostały dotacje z budżetu państwa w wysokości 931.200,00 zł z przeznaczeniem na:
 - opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej 22.200,00 zł
 - zasiłki okresowe 444.100,00 zł
 - zasiłki stałe 232.000,00 zł
 - funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej 111.800,00 zł
 - dofinansowanie wypłat zasiłków z tytułu realizacji rządowego programu związanego z dożywianiem 121.100,00 zł

Kwoty otrzymanych dotacji ulegają zmianom w trakcie roku budżetowego, na podstawie otrzymanych decyzji Wojewody.

3. Dochody realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej planuje się w kwocie 48.250,00 zł z tytułu:
 - odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym – 1.500,00 zł,

- odpłatności za usługi opiekuńcze – 21.500,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej – 25.000,00 zł,
- realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących zwrotów za specjalistyczne usługi opiekuńcze – 250,00 zł.

Dział 855 – Rodzina

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

1. Zgodnie z zawiadomieniem Wojewody Dolnośląskiego dotacja celowa na realizację zadania zleconego związanego z realizacją świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniesie w roku kolejnym 2.272.000,00 zł.
2. Planuje się dochody gminy dotyczące zwrotów wypłaconych z funduszu alimentacyjnego świadczeń przez dłużników alimentacyjnych w kwocie 6.000,00 zł.

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne ...

Dotacja na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne wyniesie w 2024 r. 81.000 zł.

Kwoty otrzymanych dotacji ulegają zmianom w trakcie roku budżetowego, na podstawie otrzymanych decyzji Wojewody.

Rozdział 85516- System opieki na dziećmi w wieku do lat 3

W ramach rządowego programu „Maluch+” zaplanowano środki w wysokości 184.088,79 zł na zwiększenie dostępności terytorialnej i finansowej miejsc opieki w żłobkach.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W dziale tym planuje się następujące dochody:

1. z zakresu gospodarki ściekowej
 - Wpływy z opłat za odbiór ścieków – 6.000,00 zł.
2. z zakresu gospodarki odpadami
 - Wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych – 1.400.000,00 zł. Do wyliczenia przyjęto aktualną wielkość przypisów poszczególnych rodzajów wpłat.
 - Odsetki i koszty upomnienia od nieterminowych opłat – 6.000,00 zł.
3. z zakresu opłat za korzystanie ze środowiska oraz pozostałej działalności
 - Wpływy środków z opłat za korzystanie ze środowiska – 1.000,00 zł,
 - Wpływy za przesył wody na odcinku Dzbanów – Laskówka – 7.000,00 zł
 - Wpływy z tytułu zwrotu kosztów sądowych, kosztów upomnień – 250,00 zł,
 - Odsetki z pozostałej działalności zakładu – 2.500,00 zł.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W dziale zaplanowano wpływy z otrzymanych darowizn pochodzące od beneficjentów dotacji na zadania, które uzyskały wsparcie rządowe w ramach programu Odbudowy Zabytków Polski Ład w kwocie 48.357,88 zł.

Planowane dochody majątkowe na rok 2024

Dział 630 – Turystyka

W zakresie upowszechniania turystyki zakłada się realizację projektu „Bardzki Rowerowy Park Umiejętności” w kwocie 404.496,04 zł. Środki po połowie pochodzą z budżetu DUW oraz programu Sportowa Polska.

Ponadto zaplanowano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych w ramach otrzymanej wstępnej promesy o dofinansowaniu zadania „Budowa Centrum Turystyki Rowerowej” w kwocie 6.147.781,26 zł.

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa

Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Zakłada się wpływy w wysokości 788.000,00 zł, w tym ze sprzedaży:

- a) działek budowlanych 270.000,00 zł,
- b) nieruchomości pod działalność gospodarczą 250.000,00 zł,
- c) gruntów rolnych 253.000,00 zł,
- d) lokali mieszkalnych 15.000,00 zł.

Za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności przewiduje się wpływy w wys. 1.000,00 zł.

Obręb działka/pow/klasa	2024
Brzeźnica dz. rolna.545/2 4500/RIV 477/5 3600/S-PS	40.000 zł
Grochowa dz. rolna 53/ 4800/RIV	40.000 zł
Dzbanów, dz. roln. 200 700/PSIV	5.000 zł
Dębowina dz. rolna 25/1 3300 RIVb	35.000 zł
Opolnica dz. rolna 245/2 2000/PsIV , 270 2200	20.000 zł
Janowiec dz. rolna. 174/6 5280/RIIIb,IVa,IVb	20.000 zł
Potworów dz. rolna 261/1 6500/ RIIIb,IVa,IVb,PsIII	25.000 zł
Laskówka dz. rolna 316 5000/LV	18.000 zł
Przyłęk dz. rolna 192/3 3600 RII, 193/2 1300/RIII, 198 2900/RIII, 698/3 3900/RIII	50.000 zł
Bardo dz. budowlane 643 3205/Bz, ,644 942/Bp	200.000 zł
Przyłęk ul. Fabryczna 310/1 900/RIII 310/2 900/RIII 310/3 900/RIII	50.000 zł
Grochowa dz. budowlane 25/6 1878/Bi 27/3 3294/Bi	20.000 zł
Bardo, Przyłęk, Opolnica (lokale mieszkalne)	15.000 zł
Bardo (tereny aktywizacji gospodarczej) 768/2 768/3 768/5 ul. Lipowa 11.000/RV	250.000 zł
Razem:	788.000 zł

Dział 750 – Administracja publiczna

Zaplanowano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych w ramach otrzymanej wstępnej promesy o dofinansowaniu zadania „Rozwój e-usług gwarancją nowoczesności Gminy Bardo” w kwocie 2.744.000,00 zł.

Dział 855 – Rodzina

W ramach rządowego programu „Maluch+” zaplanowano środki w wysokości 143.513,71 zł na zwiększenie dostępności terytorialnej i finansowej miejsc opieki w żłobkach.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Zaplanowano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych w ramach otrzymanej wstępnej promesy o dofinansowaniu zadań: „Konserwacja ołtarza Ukrzyżowania z północnego ramienia transeptu Bazyliki mniejszej, kościoła sanktuaryjnego i parafialnego pw. Nawiedzenia NMP w Bardzie”- 196.000 zł, Kontynuacja prac konserwatorskich przy wejściu głównym do kościoła Bazyliki mniejszej, kościoła sanktuaryjnego i parafialnego, pw. Nawiedzenia NMP w Bardzie- 196.000 zł, „Modernizacja dachu kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Brzeźnicy”- 943.809,59 zł oraz „Przebudowa obiektów dawnego klasztoru wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby usługowe,- 1.034.608,60 zł.

Dział 926 – Kultura fizyczna

Zaplanowano środki z Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych w ramach otrzymanej wstępnej promesy o dofinansowaniu zadania „Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży przy ul. 1 Maja w Bardzie” w kwocie 2.637.000 zł.

Planowane wydatki bieżące na rok 2024

Dział 010 – Rolnictwo

Rozdział 01009 – Spółki wodne

Planuje się składki na rzecz Gminnej Spółki Wodnej w Bardzie w wysokości 2.265 zł oraz dotację celową dla GSW w kwocie 6.000 zł na zadania modernizacyjne przez nią realizowane.

Rozdział 01030 - Izby Rolnicze

Z tytułu wpłaty na rzecz Izby Rolniczej planuje się kwotę 11.000 zł, tj. 2% planowanych wpływów z podatku rolnego.

Dział 600 – Transport i łączność

Rozdział 60016 - Drogi publiczne gminne

1. na wydatki związane z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych (remonty, zimowe utrzymanie, oczyszczanie) przeznacza się kwotę 145.000 zł,
2. na wydatki związane z oznakowaniem dróg, poprawę stanu technicznego przeznacza się środki w wysokości 18.000 zł,
3. z funduszu sołeckiego sołectwa Przyłęk przeznacza się 2.000 zł na zakup luster drogowych,
4. z funduszu sołeckiego sołectwa Opolnica przeznacza się 3.000 zł na naprawę wiaty przystankowej.

Rozdział 60017 - Drogi wewnętrzne

1. Na kontrolę okresową stanu technicznego dróg wewnętrznych, materiały i remonty przeznacza się środki w wysokości 25.000 zł.

Dział 630 – Turystyka

Rozdział 63001 – Ośrodki informacji turystycznej

Na funkcjonowanie Punktu Informacji Turystycznej przy Placu Wolności zabezpiecza się środki finansowe w wysokości 800 zł.

Rozdział 63003 – Zadania w zakresie upowszechniania turystyki

1. Na kontynuację zadania „Na rowerze śladami piernika” przeznacza się 30.000 zł.
2. Na dzierżawę gruntów pod wykonanymi ścieżkami rowerowymi Singletrack przeznacza się 12.000 zł.
3. Na utrzymanie trwałości projektów z lat poprzednich przeznacza się 1.000 zł.

Rozdział 63095 – Pozostała działalność

Na funkcjonowanie Punktu Obsługi Ruchu Turystycznego w Opolnicy przeznacza się środki w wysokości 14.000 zł.

Dział 700- Gospodarka mieszkaniowa

Rozdział 70005- Gospodarka gruntami i nieruchomościami

1. Na wydatki związane z administrowaniem i czynszami za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe przeznaczono kwotę 10.000 zł,

2. Na wydatki związane ze sprzedażą i dzierżawą nieruchomości, jak: koszty sporządzenia operatów szacunkowych nieruchomości, ogłoszeń w prasie o przetargach i wykazach, koszty zmian w księgach wieczystych, podziały geodezyjne wypisy i wyrisy oraz wyciągi zmian gruntowych ze Starostwa Powiatowego, koszty notarialne i inne związane z gospodarką nieruchomościami przeznacza się kwotę 41.280 zł.
3. Opłaty związane z dostarczaniem paliwa gazowego i energii elektrycznej do budynków gminnych – 51.700 zł,
4. Opłaty na rzecz budżetu państwa z tyt. wyłączenia gruntów z produkcji rolnej 20.059,05 zł.

Rozdział 70007- Gospodarowaniem mieszkaniowym zasobem gminnym

1. Wydatki związane z utrzymaniem gminnego zasobu mieszkaniowego planuje się w wysokości 274.000 zł,
2. Na wydatki związane ze sprzedażą i dzierżawą nieruchomości, jak: koszty sporządzenia operatów szacunkowych nieruchomości, ogłoszeń w prasie o przetargach i wykazach, koszty zmian w księgach wieczystych, podziały geodezyjne wypisy i wyrisy oraz wyciągi zmian gruntowych ze Starostwa Powiatowego, koszty notarialne i inne związane z gospodarką nieruchomościami przeznacza się kwotę 20.000 zł.

Dział 710 – Działalność usługowa

Rozdział 71004 – Plany zagospodarowania przestrzennego

Zakłada się następujące wydatki:

1. Na opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmiany przeznacza się środki w wysokości 30.000 zł,
2. Na zakup usług związanych z opracowaniem projektów decyzji o warunkach zabudowy przez osoby uprawnione przeznacza się 25.000 zł,
3. Na opracowanie planu ogólnego gminy przeznacza się środki w wysokości 60.000 zł.

Rozdział 71035 – Cmentarze

Na bieżące utrzymanie cmentarza komunalnego w Bardzie przeznacza się środki w wysokości 120.000 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie zarządcy. Z końcem 2023 r. upływa termin obowiązywania dotychczasowej umowy.

Dział 750- Administracja publiczna

Rozdział 75011- Urzędy wojewódzkie

Na pokrycie kosztów utrzymania etatów na potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu administracji państwowej zakłada się kwotę 57.244,00 zł ze środków dotacji budżetu państwa.

Wydatki obejmują:

- wynagrodzenia oraz wydatki pochodne od wynagrodzeń 55.244 zł,
- wydatki rzeczowe 2.000 zł.

Ze środków własnych gminy związanych z realizacją w/w zadania przeznacza się środki w wysokości 119.736 zł (wydatki w całości obejmują wynagrodzenia oraz pochodne).

Rozdział 75022 – Rady gmin

Koszty funkcjonowania Rady Miejskiej określa się na kwotę 223.000 zł. Kwota obejmuje:

- diety radnych 210.000 zł,
- pozostałe koszty (np. napoje, kalendarze, materiały biurowe, usługi, programy) 13.000 zł.

Rozdział 75023- Urzędy gmin

Wydatki bieżące Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie zaplanowano w kwocie 5.170.228,56 zł, z tego na:

- wynagrodzenia dla pracowników administracyjnych 2.795.477 zł,
- wynagrodzenia dla pracowników fizycznych 610.010 zł,
- wynagrodzenia dla pracowników robót publicznych 79.700 zł,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne 251.497 zł,
- pochodne od wynagrodzeń 682.209 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe 142.000 zł,
- pozostałe wydatki bieżące 609.335,56 zł.

Rozdział 75075 – Promocja j.s.t.

Na promocję Gminy planuje się środki w wysokości 80.000 zł, w tym promocję w prasie (stałe rubryki w gazetach), abonament za administrowanie strony WWW, billboardy promujące Gminę, inne formy promocji.

Rozdział 75095 - Pozostała działalność

W rozdziale „Pozostała działalność” planuje się kwotę 268.092,07 zł na sfinansowanie następujących wydatków:

- diety sołtysów – 86.400 zł,
- inkaso za pobór podatków 28.000 zł,
- składki na rzecz stowarzyszeń (Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Cysterskich, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „QWSI”) – 30.000 zł,
- dotacja celowa na utworzenie i funkcjonowanie Biura Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego przez Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska 13.692,07 zł,
- wydatki związane z udziałem władz Gminy w różnych spotkaniach partnerskich, uroczystościach i wydarzeniach kulturalnych i sportowych, przyjmowanie delegacji, zakup nagród, prezenty dla jubilatów, organizacja uroczystości 50-lecia pożycia małżeńskiego – 110.000 zł.

Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

Rozdział 75101- Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa

Zaplanowano wydatki na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w wysokości 1.130 zł, tj. w wysokości przewidzianych środków na ten cel z budżetu państwa (wynagrodzenia i wydatki pochodne od wynagrodzeń – 1.090,26 zł).

Dział 752 – Obrona Narodowa

W rozdziale 75212 – Pozostałe wydatki obronne zaplanowano środki na zakup materiałów w kwocie 200 zł, w wysokości przewidzianych środków na ten cel z budżetu państwa.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne

Rozdział 75404 – Komendy wojewódzkie Policji

Warunkiem działania Rewiru Dzielnicowych Policji w Bardzie jest dofinansowanie przez Gminę kosztów utrzymania lokalu rewiru, zgodnie z porozumieniem zawartym z Komendą Wojewódzką Policji. Na 2024 rok planuje się środki w kwocie 5.445 zł do przekazania na fundusz wsparcia przy KWP z przeznaczeniem na opłacenie czynszu za lokal.

Rozdział 75412- Ochotnicze straże pożarne

Na rok 2024 zakłada się środki na działalność bieżącą Ochotniczych Straży Pożarnych, przekazywane poszczególnym jednostkom w formie dotacji celowych w następujących wysokościach:

- OSP Bardo 100.000 zł
- OSP Brzeźnica 56.000 zł
- OSP Dzbanów 35.000 zł
- OSP Przyłęk 77.000 zł

Na zakup wody z hydrantów na cele przeciwpożarowe przeznacza się 1.000,00 zł.

Rozdział 75421- Zarządzanie kryzysowe

Na rok 2024 zakłada się środki w wysokości 5.500 zł.

Dział 757- Obsługa długu publicznego

W rozdziale 75702 – Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek *j.s.t.* zaplanowano wydatki w wysokości 1.296.115 zł na spłatę odsetek od zaciągniętych przez Gminę zobowiązań w formie kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych oraz kredytu obrotowego w trakcie 2024 r., a także prowizje i inne koszty związane z emisją obligacji i zaciągania zobowiązań w 2024 r.

Dział 758- Różne rozliczenia

Rozdział 75818- Rezerwy

Tworzy się rezerwę ogólną na nieprzewidziane wydatki w wysokości 63.000 zł.

Tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26.04.2007 r. o zarządzaniu kryzysowym w wysokości 70.000 zł, co stanowi nieco ponad 0,5% planowanych wydatków bieżących budżetu pomniejszonych o wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Dział 801- Oświata i wychowanie

Rozdział 80101- Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2023/2024 do szkoły uczęszcza 291 uczniów, w dwóch budynkach zlokalizowanych w Bardzie i Przyłęku. Zatrudnionych jest 32 nauczycieli na 29,74 etatu oraz 9 pracowników obsługi. Środki przyznane na funkcjonowanie szkoły podstawowej przedstawiają się następująco:

- wynagrodzenia administracji oraz obsługi 763.144 zł,
- wynagrodzenia nauczycieli 2.186.000 zł
- pochodne od wynagrodzeń 572.500 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe 42.000 zł,

- pozostałe wydatki bieżące 765.351 zł.

Razem planowane wydatki na 2024 r. - 4.328.995 zł. Planowane wydatki są znacznie niższe od zapotrzebowania złożonego przez Dyrektora ZSP.

Rozdział 80104 – Przedszkola

Do przedszkola w Bardzie i Przyłuku na dzień 1 września 2023 r. zgłoszonych zostało 104 dzieci, jest 6 oddziałów. Zatrudnionych 8,06 etatów pedagogicznych oraz 7 etatów obsługi.

Koszty funkcjonowania przedszkola na 2024 r. określa się w wysokości 1.282.592 zł, z tego na:

- wynagrodzenia administracji oraz obsługi 411.200 zł,
- wynagrodzenia nauczycieli 593.500 zł,
- pochodne od wynagrodzeń 171.654 zł,
- pozostałe wydatki bieżące 106.238 zł.

Planowane wydatki są niższe od zapotrzebowania złożonego przez Dyrektora ZSP.

Dotacja dla Przedszkola Sióstr Jadwizek w Brzeźnicy (przedszkole niepubliczne) - 440.000 zł.

Tryb udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych z terenu Gminy Bardo reguluje uchwała nr XXXI/148/2017 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 26 stycznia 2017 r. Kwota dotacji zależna jest od liczby dzieci uczęszczających do przedszkola w danym miesiącu.

Stawka dotacji na jednego ucznia stanowi 75% kosztów ponoszonych w przedszkolu publicznym.

Zakłada się środki w wysokości 150.000 zł na zakup usług przedszkolnych od innych gmin z tytułu uczęszczania dzieci będących mieszkańcami Gminy Bardo do przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie innych gmin.

Rozdział 80107 – Świetlice szkolne

Koszty funkcjonowania świetlic na 2024 r. określa się w wysokości 299.043 zł z tego na:

- wynagrodzenia nauczycieli 218.100 zł,
- pochodne od wynagrodzeń 47.861 zł,
- pozostałe wydatki bieżące 33.082 zł.

Planowane wydatki są niższe od zapotrzebowania złożonego przez Dyrektora ZSP.

Rozdział 80113 – Dowożenie uczniów do szkół

W 2023 r. przeprowadzono przetarg na dowóz dzieci do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bardzie. Umowa obowiązuje od września 2023 r. do czerwca 2024 r. Przewóz uczniów jest realizowany na podstawie biletów miesięcznych, a podstawą do ustalenia wynagrodzenia wykonawcy w danym miesiącu jest lista uczniów.

Ponadto Gmina podpisuje umowy z rodzicami dzieci niepełnosprawnych na dowóz do szkół specjalnych transportem prywatnym.

Na rok następny łączne wydatki na dowóz uczniów zakłada się w wysokości 260.000 zł.

Rozdział 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli

W rozdziale zaplanowano zakup materiałów i wyposażenia, środków dydaktycznych i książek w kwocie 5.000 zł, na szkolenia pracowników 12.000 zł.

Rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne

Na sfinansowanie kosztów stołówki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bardzie przeznacza się środki w wysokości 655.604 zł, z tego na:

- wynagrodzenia osobowe oraz wydatki pochodne od wynagrodzeń 227.500 zł,

- pozostałe wydatki bieżące 428.104 zł, w tym zakup środków żywności 372.500 zł.

Rozdział 80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego

Do projektu budżetu na 2024 r. przyjęto 292.192 zł jako dotację na czterech uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkola niepublicznego w Brzeźnicy. Stawka dotacji jest nie mniejsza niż przyznana w subwencji na danego ucznia.

Do przedszkola uczęszcza obecnie 1 dziecko wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Zatrudnionych jest w tym celu 1 nauczyciel na 1 etat oraz 1 nauczyciel, które obecnie przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia..

Na realizację powyższych zadań przeznacza się środki w wysokości 148.385 zł, w tym na:

1. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 132.441 zł,
2. pozostałe wydatki bieżące – 15.944 zł.

Planowane wydatki są niższe od zapotrzebowania złożonego przez Dyrektora ZSP.

Rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych

Do szkoły podstawowej uczęszcza obecnie 10 dzieci wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Zatrudnionych jest w tym celu 3 nauczycieli na 2,43 etatu.

Na realizację powyższych zadań przeznacza się środki w wysokości 350.209 zł, w tym na:

1. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 313.512 zł,
2. pozostałe wydatki bieżące – 36.697 zł.

Planowane wydatki są niższe od zapotrzebowania złożonego przez Dyrektora ZSP.

Rozdział 80195 – Pozostała działalność

Zaplanowano 37.560 zł na przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie na modernizację i doposażenie przedszkola w ZSP im. KEN w Bardzie.

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Na wydatki związane z działaniami przeciwalkoholowymi i narkomanii przeznacza się kwotę 95.000 zł (w tym: wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 11.500 zł), która jest równa planowanym dochodom z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływom z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

Realizacja wydatków nastąpi zgodnie z opracowanym przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych harmonogramem zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Bardo w roku 2024.

Wg wstępnych założeń środki finansowe będą przeznaczone na:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu – 7 600, 00 zł (w tym dofinansowanie szkoleń, kursów, udziału w konferencjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnień oraz dla osób deklarujących chęć współpracy w zakresie realizacji zadań z zakresu profilaktyki – 1.600 zł, opłata na rzecz Centrum Terapii Uzależnień w Ząbkowicach Śląskich za realizację ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych obejmujących świadczenia medyczne w zakresie sprawowania opieki nad uzależnionymi od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobami z zaburzeniami nawyków i popędów patologiczny

hazard, a także członków ich rodzin 4.000 zł), opłaty związane z uczestnictwem osób uzależnionych w dziennej terapii profilaktycznej – 2.000 zł.

- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z przyczyny alkoholu i narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – 500, 00 zł,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – 74 400,00 zł,
- Koszty związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 11 500,00 zł,
- Zwalczanie narkomanii 1 000,00 zł,

Rozdział 85195– Pozostała działalność

Na rok 2024 zaplanowano wydatek w kwocie 59.688,49 zł na wyjazd mieszkańców na turnus rehabilitacyjny w ramach środków z konkursu rosnąca odporność

Dział 852 – Pomoc społeczna

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej ...

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane są za osoby pobierające zasiłki stałe – 22.200 zł (środki z dotacji budżetu państwa na zadania własne gminy).

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

W projekcie budżetu na rok 2024 planuje się środki na wypłatę w/w świadczeń w wysokości 934.100 zł, w tym na:

- zasiłki okresowe - 444.100 zł,
- zasiłki celowe – 30.000 zł
- dofinansowanie pobytu w domach pomocy społecznej osób skierowanych przez tut. OPS - 460.000 zł.

Zasiłki okresowe dotowane są z budżetu państwa, pozostałe świadczenia społeczne finansowane będą ze środków własnych gminy.

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe

Na wypłatę dodatków mieszkaniowych przeznacza się z budżetu Gminy kwotę 50.000 zł.

Rozdział 85216 Zasiłki stałe

Na wypłatę zasiłków stałych przeznacza się kwotę 232.000 zł z dotacji budżetu państwa.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej

Planowane środki na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej wynoszą 728.600 zł, w tym na:

- wynagrodzenia oraz wydatki pochodne od wynagrodzeń 625.100 zł,
- pozostałe wydatki bieżące 103.500 zł.

Koszty funkcjonowania ośrodka pokrywane będą ze środków własnych Gminy w kwocie 616.800 zł i z dotacji budżetu państwa w wys. 111.800 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia obecnie 8 pracowników.

Rozdział 85220 – Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Zaplanowano środki w wysokości 2.500 zł z przeznaczeniem na ponoszone koszty w mieszkaniu chronionym.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Na opłacenie usług opiekuńczych w 2024 r. przeznacza się środki w wysokości 191.800 zł. Powyższe wydatki obejmują:

- usługi opiekuńcze świadczone na podstawie umowy zlecenie oraz zlecane firmie 88.000 zł,
- składki na ubezpieczenia społeczne 5.200 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze 98.600 zł tj. w wysokości przyznanej dotacji na ten cel.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

W ramach tego rozdziału planuje się wydatki w wysokości 211.100 zł na realizację Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, z przeznaczeniem na zasiłki celowe na zakup żywności oraz dopłaty do obiadów. Środki na ten cel pochodzą z budżetu państwa w kwocie 121.100 zł, zaś udział własny gminy – 90.000 zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

W ramach tego rozdziału planuje się wydatki w wysokości 10.112 zł na realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Środki na ten cel pochodzą z budżetu państwa w kwocie 6.112 zł, zaś udział własny gminy – 4.000 zł.

Dział 855- Rodzina

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Na realizację zadań określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych przyznana została dotacja z budżetu państwa w wys. 2.272.000 zł.

W takiej też wysokości planuje się wydatki budżetu, które obejmują:

- wypłatę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz świadczeń alimentacyjnych 2.020.000 zł,
- składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych 191.200 zł,
- koszty obsługi w/w zadań 60.800 zł,
w tym: wynagrodzenia oraz wydatki pochodne od wynagrodzeń – 51.000 zł.

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny (wynagrodzenia wraz z pochodnymi) określa się na kwotę 77.050 zł.

Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze

W projekcie budżetu zakłada się kwotę 105.500 zł na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej. Wydatki związane są z zakupem usług od Starostwa Powiatowego w zakresie usług świadczonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odpłatność gminy za rodziny zastępcze wynosi: 10 % w I roku przebywania dziecka w rodzinie zastępczej, 30% w II roku oraz 50 % w III roku wydatków na opiekę i wychowanie dziecka (określonych wyrokiem sądu).

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne ...

Przeznacza się środki w kwocie 81.000 zł na składki za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne z pomocy społecznej (z dotacji budżetu państwa na zadania zlecone gminie).

Rozdział 85516 – System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Zaplanowano środki w wysokości 197.886,21 zł na zakup wyposażenia do żłobka gminnego, jako nowej instytucji, na terenie Gminy Bardo w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. KEN w Bardzie, w budynku zlokalizowanym w Przyłuku przy ul. Fabrycznej. Środki pochodzą z programu KPO 59.988,80 zł, FERS 102.407,31 zł, budżetu państwa 21.692,68, budżet gminy 13.797,42 zł.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Rozdział 90001- Gospodarka ściekowa i ochrona wód

W rozdziale zaplanowano:

- opłaty związane z ochroną wód dot. sieci kanalizacyjnej 32.000 zł,
- koszty związane z dzierżawą prasy do odwadniania osadu na oczyszczalni w Bardzie oraz użytkowaniem gruntów Wód Polskich 10.500 zł,
- zakup energii na potrzeby przepompowni ścieków 33.000 zł.

Rozdział 90002 – Gospodarka odpadami

Na sfinansowanie działań związanych z gospodarką odpadami komunalnymi zakłada się w projekcie budżetu środki w wysokości 1.843.904 zł, w tym na:

- Usługi związane z odbiorem odpadów 1.600.000 zł,
- Usługi mobilne dla mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami 2.500 zł,
- Monitoring składowiska odpadów w Potworowie 10.000 zł,
- Likwidacja dzikich wysypisk 2.000 zł,
- Koszty administracyjne 229.404 zł.

Rozdział 90003 - Oczyszczanie miast i wsi

W powyższym rozdziale ujęto wydatki związane z odbiorem odpadów padłych zwierząt - 2.000 zł Ponadto sołectwo Dębowa zaplanowało zakup koszy na śmieci w kwocie 2.200 zł.

Rozdział 90004 – Utrzymanie zieleni w miastach i gminach

1. Wydatki związane z utrzymaniem zieleni określa się na poziomie 34.800 zł.
2. Na sfinansowanie kosztów wycinki i pielęgnacji drzew przeznacza się 2.000 zł.
3. W ramach środków funduszu sołeckiego przeznacza się kwotę 20.837,57 zł na utrzymanie zieleni w sołectwach - zakup paliwa, części i materiałów do kosiarek, zakup krzewów, lamp solarnych, koszenie.

Rozdział 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg

W ramach wydatków bieżących na oświetlenie uliczne planuje się kwotę 470.000 zł, w tym:

- Energia elektryczna zużywana na oświetlenie ulic, placów i dróg na terenie miasta i gminy 330.000 zł,
- Wydatki na usługi utrzymania oświetlenia ulicznego w sprawności 140.000 zł.

Rozdział 90095 – Pozostała działalność

1. Do projektu przyjmuje się wydatki bieżące w wysokości 126.463,49 zł, w tym na:

- koszty związane z utrzymaniem przystanków autobusowych na terenie miasta i gminy (sprzątanie, remonty) – 12.964 zł, w tym: wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi - 8.964 zł,
- utrzymanie toalet miejskich – 9.500 zł,
- realizacja programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi -19.000 zł,
- utrzymanie sieci wodociągowej -8.000 zł,
- opłaty za zajęcie pasa drogowego (sieci wodociągowej w Laskówce i kanalizacyjnej w Przyłęku)- 46.000 zł,
- usługi monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej – 6.000 zł,
- koszty postępowania sądowego po zlikwidowanym ZK- 2.000 zł,
- koszty utrzymania placów zabaw -4.000 zł,
- spłata leasingu koparki- 18.999,49 zł.

Ponadto w ramach funduszu sołeckiego sołectwa Brzeźnica zaplanowano zakup ławo-stołów betonowych -21.809,21 zł.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdział 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury

1. Organizacja imprez kulturalnych – 60.000 zł. Środki obejmują wydatki ponoszone przez Urząd Miasta i Gminy, związane z przygotowaniem ogłoszeń, zaproszeń oraz poczęstunek dla zaproszonych gości. Pozostałe koszty organizacji ponosić będzie instytucja kultury.
2. Wydatki w kwocie 44.887,89 zł na zadania związane z organizacją imprez kulturalnych na terenie sołectw oraz wycieczek w ramach funduszu sołeckiego.

Rozdział 92109 – Domy kultury, świetlice, kluby

Wyposażenie świetlic wiejskich i remonty finansowane ze środków funduszu sołeckiego – 63.686,33 zł.

Rozdział 92114 – Pozostałe instytucje kultury

W projekcie budżetu zakłada się dotację podmiotową dla Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie na rok 2024 w wysokości 1.000.000 zł.

Dział 926 – Kultura fizyczna i sport

Rozdział 92601 –Obiekty sportowe

W ramach funduszu sołeckiego sołectwa Opolnica zaplanowano zakup siłowego urządzenia zewnętrznego w kwocie 7.000 zł.

Rozdział 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu

1. Na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie miasta i gminy w zakresie dyscyplin sportowych przeznacza się kwotę 135.000 zł. Wymienione zadania podlegają przepisom ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dlatego też podział środków nastąpi w oparciu o w/w przepisy.
2. Założono środki w wysokości 44.000 zł na zakup nagród oraz współorganizację zawodów sportowych.
3. Na nagrody dla wybitnych sportowców z Gminy Bardo przeznacza się 15.000 zł.
4. Na organizację zajęć w ramach programu dofinansowanego z Dolnośląskiej Federacji Sportu „Umiem Pływać” oraz SKS przeznacza się 10.000 zł.
5. W ramach funduszu sołeckiego sołectwa Potworów zaplanowano zakup materiałów do malowania ławek i elementów placu zabaw -274,84 zł oraz sołectwa Laskówka zaplanowano doposażenie placu zabaw w kwocie 2.700 zł.

Planowane wydatki inwestycyjne na rok 2024

Wydatki razem		18 266 011,15
Dział 010	Rolnictwo i łowiectwo	83 245,00
Roz.01008	Melioracje wodne	83 245,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	60 000,00
RK	Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie	60 000,00
W 2024 roku planuje się kontynuację robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego związanego z modernizacją cieku wodnego Mszaniec w Potworowie w celu poprawy rolniczych zdolności produkcyjnych gleb oraz ochrony przed powodzią. W ramach zadania zostanie przebudowany odcinek cieku wodnego w zakresie umocnień brzegowych oraz obiektów inżynierskich (mostów) na wysokości numerów Potworów 29 do Potworów 39.		
§ 6150	Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego- kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy	23 245,00
RK	Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie	23 245,00
Dział 600	Transport i łączność	637 820,60
Roz.60011	Drogi publiczne krajowe	100 000,00
§ 6590	Środki przekazane przez jednostki samorządu terytorialnego na finansowanie lub dofinansowanie zadania inwestycyjnego z zakresu zarządzania drogami publicznymi krajowymi	100 000,00
RI	Poprawa brd na DK 8 w m. Bardo	100 000,00
W związku z brakiem realizacji przedsięwzięcia w roku 2023 przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad oraz ich prośbą o współfinansowanie zadania w 2024 r. należy uwzględnić przedmiotowy wydatek w budżecie. Zakres planowanych do wykonania robót w ramach realizacji Inwestycji obejmuje: - budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 8 w km 48,402 z drogą powiatową nr 3340D (wszystkie wloty) w m. Bardo; - budowę oświetlenia dedykowanego na 1 przejściu dla pieszych w ciągu głównym (istniejące przejście w km 48,338 zostanie w km 48,378) wraz z oświetleniem skrzyżowania, dwoma strefami przejściowymi w ciągu drogi krajowej nr 8 i przyłączem energetycznym; - przy ww. przejściu dla pieszych ułożone zostaną płytki dla osób niedowidzących i niewidomych; - wymiana górnych warstw nawierzchni bitumicznych jezdni na skrzyżowaniu.		
Roz.60014	Drogi publiczne powiatowe	424 820,60
§ 6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	424 820,60
RI	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Ząbkowickiego na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3158 D od miejscowości Braszowice do ronda w Brzeźnicy- etap I, od km 11+207 do km 12+027”	424 820,60
Gmina współfinansuje zadanie inwestycyjne, poprzez udzielenie pomocy finansowej dla Powiatu Ząbkowickiego na przebudowę drogi powiatowej nr 3158 D od miejscowości Braszowice do ronda w Brzeźnicy - etap I, od km 11+207 do km 12+027, zgodnie z wcześniejszą deklaracją Gminy o zamiarze wsparcia finansowego na jego realizację po uzyskaniu dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz ofertą firmy STRABAG Infrastruktura Południe Sp. z o. o. złożoną w trzecim postępowaniu zakupowym przeprowadzonym przez Zarząd Dróg Powiatowych w Ząbkowicach Śląskich. Powiat Ząbkowicki uzyskał stosowne dofinansowanie do przedmiotowego zadania w wysokości 1010304,50 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jak również otrzymał dotację w		

wysokości 307500,00 zł od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bardo Śląskie. Zadanie to znalazło się w budżecie Gminy Bardo na rok 2023 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na rok 2024 z zaplanowanymi środkami w łącznej wysokości 929972,85 zł, z czego 505152,25 zł w 2023 r. oraz 424820,60 zł w 2024 r. Zgodnie z ustaleniami pomoc finansowa ma stanowić 50% kosztów zadania wg złożonej oferty z ceną 3177750,19 zł pomniejszonej o wysokość uzyskanego dofinansowania z RFRD oraz innych źródeł.

Roz.60016	Drogi publiczne gminne	5 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
RI	Budowa dróg wraz z infrastrukturą rejonie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Bardzie	5 000,00

W roku 2024 planowana jest aktualizacja dokumentacji projektowej w zakresie oświetlenia drogowego w ulicy Wrzosowej.

Roz. 60017	Drogi wewnętrzne	108 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	108 000,00
RK	Modernizacja dróg wewnętrznych na terenie gminy	89 000,00

W ramach przedsięwzięcia realizowane są niezbędne odcinki dróg bez konieczności wykonywania dokumentacji projektowej. Drogi są przebudowywane w zakresie nawierzchni gdzie wykonywana jest warstwa bitumiczna lub z kamienia łamanego.

§ 6150	Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego- kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy	19 000,00
RK	Modernizacja dróg wewnętrznych na terenie gminy	19 000,00

Zakres inwestycji j.w.

<u>Dział 630</u>	<u>Turystyka</u>	<u>8 840 933,80</u>
Roz. 63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	2 693 152,54
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 693 152,54
RI	Budowa ścieżek rowerowych na terenach wsi Potworów i Brzeźnica	120 000,00

Środki niezbędne na dokumentację projektową. W ramach przedmiotowego projektu powstanie odcinek o łącznej długości 5,0 km łączący dwie miejscowości Bardo i Potworów. Ścieżki rowerowe powinny być integralną częścią infrastruktury drogowej bądź ich alternatywą i właśnie alternatywa dla dróg, po których prowadzony jest ruch samochodowy jest celem niniejszego projektu. Ruch rowerowy po trasie dedykowanej dla rowerzystów niezwiązanej z układem istniejących dróg pozwoli w sposób bezpieczny przemieszczać się pomiędzy miejscowościami z pominięciem, w tym konkretnym przypadku drogi krajowej nr 8. Ponadto aby wykorzystać planowaną infrastrukturę dla aktywnego spędzania czasu projektuje się ścieżkę w układzie pętli co pozwoli na wykorzystanie ścieżki dla np. rolkarzy czy nartorolkarzy. Projekt ma na celu dostosowanie infrastruktury do potrzeb komunikacyjnych i turystyczno – rekreacyjnych w Gminie Bardo.

RI	Bardzki Rowerowy Park Umiejętności	643 307,54
-----------	---	-------------------

Przedmiotem inwestycji jest utworzenie rowerowego parku umiejętności z przeszkodami pn. Bardzki Rowerowy Park Umiejętności (BRPU) na terenie o regularnym kształcie prostokąta o wymiarach ok. 145mx55m, zlokalizowany na części dz. 1/1, obręb 0005 Bardo , j.e. 022401_4, Bardo-Miasto , 57-256 Bardo. Wytyczenie i budowa ścieżki Rowerowego Parku Umiejętności typu „singletrack”, jednokierunkowej o długości ok.826mb (513mb ścieżka główna szerokości ok 1,4m + 313 mb elementy ścieżek dodatkowych tzw. Łączniki i skróty szerokości ok 0,6-0,8m) wraz z małą architekturą w postaci przeszkód oznaczonych symbolami wskazanymi na rysunku PZT wraz z oświetleniem.

Budowa Bardzkiego Rowerowego Parku Umiejętności polegać będzie na uprzątnięciu istniejącego terenu oraz na profilowaniu mas ziemnych tworzących bandy najazdowe oraz wytyczenie ścieżki wykończonej materiałem z kruszywa mineralnego. Przeszkody naturalne występujące na trasie zostaną ustabilizowane cementem lub betonem, wszystkie nowo budowane przeszkody wykonane zostaną zgodnie z wytycznymi zawartymi projekcie.

Ostateczna długość ścieżki i przeszkód może się zmienić o +/- 10%.

Elementem wyposażenia Rowerowego Parku Umiejętności jest szereg budowanych przeszkód pozwalających na symulację jazdy w terenie naturalnym. Elementami małej architektury są też: ławki, śmietniki parkowe, stojaki rowerowe, tablica informacyjna z regulaminem parku, słupki informacyjne przy każdej przeszkodzie, oświetlenie terenu.

Nie planuje się wycinek istniejącego zadrzewienia o obwodzie pnia 50cm mierzonego na wysokości 5cm. Planuje się wykorzystać istniejący drzewostan i wkomponować go w ścieżkę rowerowo-terenową oraz pozostałe elementy zagospodarowania terenu tak, aby jazda rowerem pośród drzew była atrakcyjniejsza. Planuje się oczyszczenie terenu ze zbędnych małych drzew (o obwodzie pnia <50cm mierzonego na wysokości 5cm), krzewów wzdłuż planowanej trasy rowerowej i przycięcie krzewów w bezpośredniej bliskości ścieżki.

Proponuje się, jako obligatoryjne wykorzystanie zieleni niskiej typu krzewy o rozłożystych i gęstych koronach, jako zabezpieczenie naturalne miejsc, z których upadek może być niebezpieczny dla użytkownika tzw. Zieleń asekuracyjna. Takie miejsca to np. upadek z wysokości >50cm (zakręty, kładki pieszo-rowerowe, skarpy). Nie dopuszcza się wykonywania stalowych barierek zabezpieczających. Wszystkie zabezpieczenia przed upadkiem będą wykonane z materiałów naturalnych (drewno) lub z nasadzenia krzewami.

Całość trasy przed otwarciem zostanie oznakowana i przetestowana w celu stworzenia warunków do bezpiecznej jazdy. Inwestycja ma na celu propagowanie rekreacji rowerowej oraz udostępnienie trasy dla jak najszerszych grup społecznych.

RI Budowa Centrum Turystyki Rowerowej	1 929 845,00
--	---------------------

Inwestycja realizowana w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zakres inwestycji obejmuje inwestycje związane z turystyką rowerową skupioną w Bardzie jako pierwszej miejscowości otwierającej od strony północnej dostęp do ścieżek rowerowych zlokalizowanych w powiecie kłodzkim i ząbkowickim. Inwestycja realizowana w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zakres inwestycji obejmuje inwestycje związane z turystyką rowerową. Głównym elementem jest budynek obsługi rowerzystów – stacje naprawcze, myjnia dla rowerów, wypożyczalnia, sanitariaty, wraz z wyposażeniem. Dodatkowo planuje się budowę ścieżki rowerowej, parkingu samochodowego oraz rozbudowę drogi dojazdowej będącej przedłużeniem ulicy Lipowej. Elementem uzupełniającym, który pozwoli spędzić czas osobom towarzyszącym rowerzystom to plac zabaw dla dzieci. W skład inwestycji wchodzi również elementy towarzyszące turystyce rowerowej w postaci cyklobusu do przewozu rowerzystów oraz rowerów na wynajem. Z punktu widzenia obsługi ruchu rowerowego na coraz to dłuższych trasach rowerowych w tym w szczególności trasach singletrack, które przebiegają w ciężko dostępnym terenie planuje się zakupić pojazdy mechaniczne typu quad, które niewątpliwie ułatwią dojazd do miejsc wypadków oraz licznych uszkodzeń na trasach czy też wiatrołomów, które ze względów bezpieczeństwa należy niezwłocznie usuwać.

II etap planowanej inwestycji pn. Centrum Turystyki Rowerowej to wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj zadania pod nazwą „Budowa Centrum Turystyki Rowerowej etap II” obejmujące wykonanie prac projektowych oraz realizację robót budowlanych polegających na budowie/montażu/utworzeniu:

1. budynków z miejscami noclegowymi,
2. budynku zaplecza gospodarczego i magazynowego,
3. terenów zieleni wraz z małą architekturą,
3. budowy ścieżek pieszych,
4. przebudowie istniejącej sieci elektroenergetycznej,
5. niezbędnych sieci, przyłączy i instalacji z uwzględnieniem technologii co najmniej energooszczędnej,
6. budowie parkingu do obsługi użytkowników obiektów noclegowych.

Wydatki obejmują również koszty nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania.

§ 6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	6 147 781,26
--------	---	--------------

RI Budowa Centrum Turystyki Rowerowej	6 147 781,26
--	---------------------

Zakres inwestycji j.w.

Dział 700	Gospodarka mieszkaniowa	30 000,00
Roz.70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	30 000,00

§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0 000,00
RK	Modernizacja budynku ul. Grunwaldzka 6-8 Bardo	20 000,00
W 2024 roku planuje się kontynuację robót remontowych dla zadania inwestycyjnego Modernizacja budynku ul. Grunwaldzka 6-8 Bardo polegających na modernizacji pomieszczeń obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych.		
§ 6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
RI	Nabycie gruntów pod pas drogowy drogi wewnętrznej w Przyłęku (dojazd do oczyszczalni)	10 000,00
Kwota ta stanowi cenę brutto za nabycie części działki pod drogą dojazdową do oczyszczalni ścieków w Przyłęku, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania.		
<u>Dział 750</u>	<u>Administracja publiczna</u>	<u>2 800 000,00</u>
Roz.75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	2 800 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	56 000,00
RO	Rozwój e-usług gwarancją nowoczesności Gminy Bardo	56 000,00
Projekt ma na celu znaczące usprawnienie procesów oraz ułatwienie komunikacji między naszą jednostką publiczną, a naszymi mieszkańcami. Planujemy utworzenie i modernizację naszego systemu informacji przestrzennej (GIS) przy wykorzystaniu innowacyjnej aplikacji mobilnej, która będzie dostępna na urządzeniach mobilnych mieszkańców. Nasz projekt skupia się na stworzeniu spersonalizowanej aplikacji mobilnej dla każdego z partnerów, w tym każdego mieszkańca, umożliwiając im korzystanie z zaawansowanych e-usług na poziomach 4 i 5 dojrzałości. Ta aplikacja, oprócz zapewnienia skutecznej komunikacji i usług dla mieszkańców, będzie również rozbudowana w przyszłości, umożliwiając dostosowanie do ewentualnych zmian i rozwoju potrzeb naszej społeczności. Bezpieczeństwo danych oraz bezpieczeństwo systemu stanowią priorytet w naszym projekcie. Zapewnimy, że aplikacja będzie aktualizowana na bieżąco pod względem bezpieczeństwa, co pozwoli nam unikać potencjalnych zagrożeń związanych z cyberbezpieczeństwem. Dodatkowo, nasza jednostka zostanie odpowiednio zabezpieczona przed ewentualnymi atakami hakerskimi typu Ransomware. Dzięki tym działaniom nasze usługi online będą nie tylko łatwo dostępne, ale także bezpieczne dla wszystkich mieszkańców. Kluczowym elementem projektu jest również zintegrowanie posiadanych, zmodernizowanych w ramach projektu usług stanowiących zadania publiczne. W tym celu zmodernizujemy nasze oprogramowanie dziedzinowe, biorąc pod uwagę okres wsparcia producenta oraz wszelkie niezbędne aktualizacje systemu w zakresie jego cyberbezpieczeństwa. Dzięki temu usługi świadczone przez naszą jednostkę będą bardziej efektywne i zoptymalizowane dla dobra mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę cyfrową są niezbędne dla naszej jednostki w celu zapewnienia sprawnej cyfryzacji usług publicznych. Planujemy również zainwestować w zabezpieczenia, które pozwolą nam chronić naszą jednostkę na wypadek utraty danych oraz przed atakami hakerskimi. Świadomie podejmiemy do tego zagadnienia, aby nasze działania były w pełni odpowiedzialne i dostosowane do współczesnych standardów bezpieczeństwa danych. Z myślą o potrzebach naszych mieszkańców, planujemy zrealizować monitoring wizyjny miasta oraz zakupić system konferencyjny, dzięki któremu mieszkańcy będą mogli śledzić na bieżąco obrady władz miasta. To umożliwi nam jeszcze większą otwartość i przejrzystość w działaniach publicznych oraz zaangażowanie naszej społeczności w podejmowane decyzje. Wszystkie te działania wspólnie przyczynią się do wzrostu zaufania i satysfakcji mieszkańców, podniesienia jakości usług publicznych oraz zwiększenia zaangażowania naszej społeczności w działania podejmowane przez naszą jednostkę.		
§ 6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 744 000,00
RO	Rozwój e-usług gwarancją nowoczesności Gminy Bardo	2 744 000,00
Zakres inwestycji j.w.		
<u>Dział 855</u>	<u>Rodzina</u>	<u>146 800,00</u>

Roz. 85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	146 800,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	146 800,00
RI	Adaptacja pomieszczeń ZSP w Przyłęku na potrzeby żłobka	146 800,00
W celu utworzenia żłobka gminnego, jako nowej instytucji, na terenie Gminy Bardo zostanie przeprowadzona adaptacja obiektu przedszkola funkcjonującego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. KEN w Bardzie, w budynku zlokalizowanym w Przyłęku przy ul. Fabrycznej 7 (Zespół Szkolno-Przedszkolny działa w dwóch budynkach w budynku w Bardzie przy ul. Polne 1 i w Przyłęku przy ul. Fabrycznej 7). W ramach adaptacji obiektu utworzone zostanie 15 miejsc w żłobku, planuje się wykonanie robót budowlanych związanych z przebudową istniejących sanitariatów z dostosowaniem do potrzeb dzieci w wieku żłobkowym oraz personelu żłobka, przebudowa sal przedszkolnych (połączenie istniejących dwóch w jedną). Wydzielenie nowego pomieszczenia na przygotowywanie i wydawanie posiłków. Wykonanie prac związanych z malowaniem pomieszczeń oraz innych drobnych prac modernizacyjnych. Dodatkowo planuje się budowę wiaty gospodarczej na potrzeby przechowywania wózków dziecięcych. Środki pochodzące z KPO 143.513,71 zł, wkład własny gminy 3.286,29 zł.		
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90 000,00
Roz.90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	30 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00
RI	Oświetlenie uliczne ul. Rynek, Bardo	30 000,00
W roku 2024 planuje się kontynuować budowę oświetlenia ulicznego odcinka drogi ul. Rynek w Bardzie, które nie posiada jak dotąd żadnego oświetlenia oraz pieszego łącznika ulicy Rynek z ulicą Główną. W tym etapie zostanie wykonana linia kablowa zasilająca oprawy oświetleniowe oraz pięć punktów świetlnych.		
Roz.90095	Pozostała działalność	60 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	60 000,00
RI	Kompleksowe zagospodarowanie terenu poł. za posesjami ul. Główna 12-18	30 000,00
Środki niezbędne na dokumentację projektową. Projekt swoim zakresem będzie obejmował odnowę miejskiej przestrzeni znajdującej się w staromiejskiej części miasta, w układzie urbanistycznym objętym ochroną konserwatorską poprzez wykonanie nawierzchni z kostki granitowej i oraz płyt granitowych uzupełnionych zielenią miejską niską i średniowysoką wraz z zielonym ekranem akustycznym oddzielającym zabudowę i przestrzeń placu od drogi krajowej nr 8. Całość zostanie uzupełniona ławkami oraz obiektami małej architektury jak np. wodotrysk. Uzupełnieniem projektu będzie wyposażenie nowej przestrzeni w monitoring miejski oraz budowa energooszczędnego oświetlenia, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa przestrzeni publicznej.		
RI	Modernizacja Parku za Nysą	30 000,00
Środki niezbędne na dokumentację projektową. Park za Nysą to zdegradowana przestrzeń publiczna w mieście Bardo, która wymaga odnowy w zakresie zróżnicowanej zieleni miejskiej zarówno w postaci nowych nasadzeń drzew jak i różnorodnej roślinności niskiej i średniej, uzupełnionej małą architekturą parkową oraz ciągami pieszymi wymuszającym na odwiedzających park poznawanie walorów przyrodniczych naszego regionu skupionych w przestrzeni miejskiej parku. Modernizacja infrastruktury miejskiej jest warunkiem dla zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do rozwoju gospodarczego, społecznego i turystycznego. Realizacja zadania uatrakcyjni teren, ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie mieszkańców oraz rozwój miejscowości, w której tak ważna jest turystyka. Uzupełnieniem projektu będzie wyposażenie nowej przestrzeni w monitoring miejski oraz budowa energooszczędnego oświetlenia, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa przestrzeni publicznej.		
Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 418 794,07
Roz.92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 418 794,07
§ 6570	Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów	2 418 794,07

	zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	
RI	Konserwacja ołtarza Ukrzyżowania z północnego ramienia transeptu Bazyliki Mniejszej, kościoła sanktuaryjnego i parafialnego, pw. Nawiedzenia NMP	200 000,00
W ramach uzyskanych środków z programu rządowego Polski Ład zostanie udzielona dotacja celowa na wykonanie prac polegających na pełnej konserwacji technicznej i estetycznej barokowego ołtarza Ukrzyżowania z północnego ramienia transeptu bazyliki w tym: 1. Demontaż ołtarza. 2. Usunięcie warstw przemalowań - odsłonięcie warstw historycznych. 3. Impregnacja wzmacniająca i biobójcza poszczególnych elementów. 4. Naprawa, sklejenie, wzmocnienie i uzupełnienie zniszczonych lub uszkodzonych elementów. 5. Uzupełnienia i rekonstrukcje warstw przeznaczonych do ekspozycji (uzupełnienie warstw zapraw, polichromii, pulmentów złocień, srebrzeń oraz laserunków. 6. Zabezpieczenie powierzchni ołtarza. 7. Montaż na miejscu ekspozycji.		
RI	Kontynuacja prac konserwatorskich przy wejściu głównym do kościoła Bazyliki mniejszej, kościoła sanktuaryjnego i parafialnego, pw. Nawiedzenia NMP w Bardzie	200 000,00
W ramach uzyskanych środków z programu rządowego Polski Ład zostanie udzielona dotacja celowa na wykonanie pełnej konserwacji technicznej i estetycznej poszczególnych elementów składających się na główne wejście bazyliki (od strony zachodniej), w tym: 1. Pełna konserwacja techniczna i estetyczna XVIII wiecznego drewnianego przedsionka wewnętrznego wraz ze złożonymi aplikacjami, ornamentami wieńczącymi strukturę oraz kartuszem umieszczonym nad całością. 2. Pełna konserwacja techniczna i estetyczna drewnianych drzwi wejściowych do bazyliki. 3. Pełna konserwacja techniczna i estetyczna kamiennego portalu wejściowego. 4. Kontynuacja prac przy renowacji tynków zewnętrznego podcienia - tynki sklepienia.		
RI	Modernizacja dachu kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Brzeźnicy, Brzeźnica 43 57-256 Bardo	963 071,01
W ramach uzyskanych środków z programu rządowego Polski Ład zostanie udzielona dotacja celowa na wykonanie modernizacji dachu kościoła, wraz z wymianą elementów więźby, pokrycia, obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych. Dodatkowo wykonana zostanie instalacja odgromowa obiektu. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków w dniu 08.10.1966 pod numerem A/1881/1831. Dach w obecnym stanie zagraża użytkownikom obiektu.		
RI	Przebudowa obiektów dawnego klasztoru wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby usługowe, 57-256 Bardo. ul. Krakowska 31a-Etap I	1 055 723,06
W ramach uzyskanych środków z programu rządowego Polski Ład zostanie udzielona dotacja celowa na wykonanie prac polegających na realizacji etapu I dot. projektu „Przebudowa obiektów dawnego klasztoru wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby usługowe oraz zagospodarowaniem terenu, budową infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej 57-256 Bardo, ul Krakowska31a”.Z racji złożoności zadania jak również dużej ilości nakładów inwestycyjnych wnioskodawca zdecydował o podzieleniu zadania na etapy. Etap I będzie obejmował m.in. prace związane z instalacją wodnokanalizacyjną. W ramach zadania będą przeprowadzone następujące prace: wykonanie odpowiednich pomiarów; demontaż instalacji wod-kan; wykonanie otworów i wykopów; rozprowadzenie instalacji wod-kan; montaż zaworów, rurociągów, czyszczaków, odwadniaczy, rur wywiewnych i innych niezbędnych elementów instalacji; wykonanie próby szczelności instalacji; izolacja rurociągów otulinami; murowanie przebieg, zabetonowanie otworów w ścianach i stropach; biały montaż elementów i wyposażenia sanitarnego.		
Roz.92195	Pozostała działalność	154 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	154 000,00
RI	Modernizacja sali wielofunkcyjnej Centrum Kultury i Biblioteka w Bardzie wraz z pomieszczeniami pomocniczymi	154 000,00
W związku z zamiarem wydłużenia terminu realizacji zadania na rok 2024 planowane są		

wydatki przeznaczone na remont elewacji budynku sali wielofunkcyjnej oraz na wykonanie części instalacji klimatyzacji i wentylacji obiektu.		
Dział 926	Kultura fizyczna	2 930 000,00
Roz.92601	Obiekty sportowe	2 930 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	293 000,00
RI	Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży przy ul. 1 Maja w Bardzie	293 000,00
Projekt przewiduje utwardzenie nawierzchni w formie gładkiej, żelbetowej płyty z wyprofilowanymi przeszkodami przystosowanymi do jazdy po nich na łyżworolkach, deskorolkach, hulajnogach i rowerach. Kształt, forma oraz wielkość projektowanego placu i przeszkód zostały dostosowane do istniejącego terenu. Oprócz przeszkód wyprofilowanych z płyty żelbetowej zaprojektowano także poręcze stalowe kotwione do nawierzchni. Projekt zakłada demontaż i usunięcie istniejącego obiektu wodnego wraz z fragmentem kanalizacji deszczowej. Przy projektowaniu skateparku wykorzystano naturalne ukształtowanie terenu. W północnej części terenu projektuje się flowpark do parkouru i streetworkoutu składającego się z konstrukcji zawierającej drążki i drabinki oraz przeszkody betonowe. Część elementów stalowych będzie obita ryflowaną deską z modrzewia syberyjskiego. Pod urządzeniem przewidziano nawierzchnię bezpieczną poliuretanową z płyt EPDM. Projektowany park ma na celu zasymulowanie w sposób bezpieczny i kontrolowany naturalnych warunków pokonywania przeszkód i zapewnić możliwość rozwoju fizycznego. Konstrukcja urządzenia umożliwia trenowanie wielu technik i umiejętności oraz rozwój sprawności fizycznej. Projektuje się utwardzone dojścia do obiektów z istniejącego ciągu pieszego po stronie wschodniej. Nawierzchnia projektowanych dojść z kostki betonowej bezfazowej 6 cm w kolorze szarym, na podsypce cementowo-piaskowej. W ramach przedsięwzięcia przewidziano także montaż monitoringu, dodatkowego oświetlenia oraz zagospodarowanie terenów przyległych wraz z utworzeniem ogrodzonego placu zabaw wyposażonego w atestowane urządzenia oraz urządzenie przestrzeni parkowej. Dodatkowo w rozwinięciu funkcji terenu o rekreację i poprawę kondycji fizycznej nie tylko dzieci i młodzieży planowane jest wykonanie ścieżki rowerowej i chodnika o długości około 295 m, przy którym zamontowane zostaną urządzenia siłowni zewnętrznych oraz mała architektura. Wkład Gminy w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 10 % kosztów zadania.		
§ 6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 637 000,00
RI	Rozbudowa strefy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży przy ul. 1 Maja w Bardzie	2 637 000,00
Zakres inwestycji j.w.		
Fundusz sołecki		134 417,68
Dział 600	Transport i łączność	46 427,30
Roz.60016	Drogi publiczne gminne	46 427,30
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	46 427,30
SPr	Remont drogi dojazdowej do posesji Główna 72C i 72D	15 000,00
SDe	Zakup lampy solarnej	11 427,30
SL	Zakup dwóch drogowych wyświetlaczy prędkości	20 000,00
Dział 754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	10 000,00
Roz.75412	Ochotnicze straże pożarne	10 000,00
§ 6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
SPr	Doposażenie sprzętu dla OSP Przyłęk	10 000,00
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 990,38
Roz.90095	Pozostała działalność	17 990,38
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	17 990,38
SPr	Zagospodarowanie działki gminnej na cele rekreacyjne	17 990,38
Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	35 000,00

Roz.92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	35 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	20 000,00
SB	Wykonanie dokumentacji nowej świetlicy wiejskiej wraz z szatniami dla sportowców	20 000,00
§ 6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00
SO	Wykonanie odnawialnych źródeł energii	15 000,00
<u>Dział 926</u>	<u>Kultura fizyczna</u>	<u>25 000,00</u>
Roz.92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	25 000,00
§ 6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	25 000,00
SPo	Doposażenie i modernizacja placu zabaw- Park Potworów	25 000,00

Dochody jednostek budżetowych oraz wydatki nimi finansowane

Zgodnie z uchwałą nr XXXX/287/18 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 30 października 2018 r. w/s określenia jednostek budżetowych, które tworzą rachunek dochodów, źródeł dochodów, ich przeznaczenia, sposobu i trybu sporządzania planu finansowego oraz dokonywania zmian w tym planie i ich zatwierdzania od 2019 r. wyodrębniony rachunek dochodów funkcjonuje jedynie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Bardzie.

Plan finansowy dochodów i wydatków przedstawia się następująco:

ROZDZIAŁ 80101

Planuje się dochody w wysokości 8.000 zł, w tym:

- wpływy z usług – 8.000 zł (przychody z wynajmu pomieszczeń klasowych i sali gimnastycznej)

Planowane wydatki w kwocie 8.000 zł przedstawiają się następująco:

- zakup materiałów i wyposażenia – 6.000 zł (art. szkolne, słodczy, nagrody),
- zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 1.000 zł,
- pozostałe usługi – 1.000 zł.

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Bardo
mgr inż. Krzysztof Żegański

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BARDZIE

z dnia 2023 r.

w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bardo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023, poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 226, 227, 228, 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2023, poz. 1270 z późn. zmianami) art. 6 ustawy z dnia 15.09.2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 poz. 1964) **Rada Miejska w Bardzie uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Przyjmuje się wieloletnią prognozę finansową Gminy Bardo na lata 2023-2043, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Przyjmuje się wykaz realizowanych przedsięwzięć określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

3. Objasnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej stanowią załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Burmistrza Miasta i Gminy Bardo do:

- 1) zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, o których mowa w § 1 ust. 2,
- 2) zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 3) przekazania kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Bardo uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w § 2 pkt 2 uchwały.
- 4) dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, w związku ze zmianami w realizacji tego przedsięwzięcia, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową. Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

§ 3. Traci moc uchwała nr XLII/310/2022 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Bardo z późn. zmianami.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	8,33%	6,97%	6,73%	7,26%	6,68%	5,86%	8,10%	8,49%
8.1_vROD_2020	8.1_vROD_2020	8,33%	6,97%	6,73%	7,26%	6,68%	5,86%	8,10%	8,49%
8.1_vROD_2026	8.1_vROD_2026	8,33%	6,97%	6,73%	7,26%	6,68%	5,86%	8,10%	8,49%
8.1_vROD_2023	8.1_vROD_2023	8,33%	6,97%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaznik jednoroczny)	5,05%	6,21%	9,91%	12,76%	13,39%	13,78%	15,35%	8,93%
8.2_v2020	8.2_v2020	8,62%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8.2_v2026	8.2_v2026	5,05%	6,21%	9,91%	12,76%	13,39%	13,78%	15,35%	8,93%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaznik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	10,91%	10,14%	7,09%	7,46%	8,32%	8,13%	8,10%	10,92%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaznik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	11,05%	10,28%	7,24%	7,61%	8,47%	8,28%	8,25%	10,92%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
art15zoc_ZD	Relacja kwoty długu do dochodów ogółem	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.1_RO	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1 przypadających na dany rok)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
art15zoc_8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art. 15zob ust. 1, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
art7_1	Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na finansowanie deficytu budżetowego (art. 7 ust. 1 ustawy Dz.U.2022.1964)	93,08%	102,39%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	124 099,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	124 099,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	102 407,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3	Wydaki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	124 099,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3.1	Wydaki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	124 099,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	102 407,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wydaki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4.1	Wydaki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych	x	x	x	x	x	x	x	x
10.1	Wydaki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:	11 765 691,86	22 711 643,27	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.1.1	bieżące	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.1.2	majątkowe	11 735 691,86	22 681 643,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.2	Wydaki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.6	Spłaty, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	873 468,00	954 540,00	954 040,00	1 084 040,00	1 055 040,00	1 088 040,00	1 233 540,00	1 218 590,00
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	61 244,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.1	spłata zobowiązań wynikających z lat poprzednich, innych niż w pkt. 10.7.3.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczka, w tym:	61 244,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	61 244,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	18 999,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.7.3	wypłaty z tytułu wynagrodzeń poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.8	Kwota wzrostu(+/)spadku(-) kwoty długu wynikającego z operacji niśkasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.9	Wezniejsza spłata zobowiązań, wyłączone z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.10	Wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	39 949,18	34 949,18	32 949,18	31 949,18	30 949,18	29 949,18	28 749,18	27 462,32
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.1.1	środki na zaspołnienie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limicie spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Stopień niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Stopień niezachowania relacji równowazenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Wyszczególnienie					2032	2033	2034
Lp.							
1	Dochody ogółem				26 610 000,00	26 370 000,00	26 416 300,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:						
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych				26 110 000,00	26 370 000,00	26 416 300,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych				4 000 000,00	4 100 000,00	4 100 000,00
1.1.3	z subwencji ogólnej				330 000,00	340 000,00	340 000,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące				7 100 000,00	7 100 000,00	7 100 000,00
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:				6 700 000,00	6 830 000,00	6 850 000,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości				7 980 000,00	8 000 000,00	8 026 300,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:				4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku				500 000,00	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje				500 000,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem				25 402 500,00	25 251 500,00	25 172 300,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:				24 900 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich należane				11 800 000,00	11 800 000,00	11 800 000,00
2.1.2	z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:				0,00	0,00	0,00
2.1.2.1	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy				0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:				507 000,00	459 000,00	361 000,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)				0,00	0,00	0,00
2.1.3.2	odsetki i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy				40 000,00	39 000,00	37 000,00
2.1.3.3	pozostałe odsetki i dyskonta podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy				0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:				502 500,00	251 500,00	172 300,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:				502 500,00	251 500,00	172 300,00
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne				0,00	0,00	0,00
3	Wynik budżetu				1 207 500,00	1 118 500,00	1 244 000,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych				1 207 500,00	1 118 500,00	1 244 000,00
4	Przychody budżetu				0,00	0,00	0,00
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:				0,00	0,00	0,00
4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu				0,00	0,00	0,00
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym:				0,00	0,00	0,00
4.2.1	na pokrycie deficytu budżetu				0,00	0,00	0,00
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:				0,00	0,00	0,00
4.3.1	na pokrycie deficytu budżetu				0,00	0,00	0,00
4.4	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych, w tym:				0,00	0,00	0,00
4.4.1	na pokrycie deficytu budżetu				0,00	0,00	0,00
4.5	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu, w tym:				0,00	0,00	0,00
4.5.1	na pokrycie deficytu budżetu				0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu				1 207 500,00	1 118 500,00	1 244 000,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:				1 207 500,00	1 118 500,00	1 244 000,00
5.1.1	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, w tym:				50 000,00	16 405,90	60 000,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy				0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy				50 000,00	16 405,90	60 000,00
5.1.1.3	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:				0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.1	środkami nowego zobowiązania				0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.2	wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy				0,00	0,00	0,00
5.1.1.3.3	innymi środkami				0,00	0,00	0,00
5.1.1.4	kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań				0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu				0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu, w tym:				13 663 334,00	12 544 834,00	11 300 834,00
6.1	kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków				0,00	0,00	0,00
7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy				x	x	x
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi				1 210 000,00	1 370 000,00	1 416 300,00
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi				1 210 000,00	1 370 000,00	1 416 300,00
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań				x	x	x

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2023-2043

Wyszczególnienie									
Lp.	Wyszczególnienie						2032	2033	2034
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)						8,37%	7,79%	7,71%
8.1_vROD_2020	8.1_vROD_2020						8,37%	7,79%	7,71%
8.1_vROD_2026	8.1_vROD_2026						8,37%	7,79%	7,71%
8.1_vROD_2023	8.1_vROD_2023						0,00%	0,00%	0,00%
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaznik jednoroczny)						8,85%	9,36%	9,08%
8.2_v2020	8.2_v2020						0,00%	0,00%	0,00%
8.2_v2026	8.2_v2026						8,85%	9,36%	9,08%
8.3	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaznik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)						11,48%	11,85%	11,77%
8.3.1	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaznik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)						11,48%	11,85%	11,77%
8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy						Spełniona	Spełniona	Spełniona
8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art.15zob ust.1, przypadających na dany rok						Spełniona	Spełniona	Spełniona
art15zoc_ZD	Relacja kwoty długu do dochodów ogółem						0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.1_RO	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art.15zob ust.1, przypadających na dany rok)						0,00%	0,00%	0,00%
art15zoc_8.4	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art.15zob ust.1, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy						Spełniona	Spełniona	Spełniona
art15zoc_8.4.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń bez art.15zob ust.1, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy						Spełniona	Spełniona	Spełniona
art7_1	Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego (art. 7 ust. 1 ustawy Dz.U.2022.1964)						0,00%	0,00%	0,00%
9	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy						x	x	x
9.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.1.1	Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:						0,00	0,00	0,00
9.1.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.2.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:						0,00	0,00	0,00
9.2.1.1	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.3.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:						0,00	0,00	0,00
9.3.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy						0,00	0,00	0,00
9.4.1	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:						0,00	0,00	0,00
9.4.1.1	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy						0,00	0,00	0,00
10	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych						x	x	x
10.1	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy, z tego:						0,00	0,00	0,00
10.1.1	bieżące						0,00	0,00	0,00
10.1.2	majątkowe						0,00	0,00	0,00
10.2	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej						0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie					
Lp.		2032	2033	2034	
10.3	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00
10.4	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00
10.5	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych	0,00	0,00	0,00	0,00
10.6	Spłaty, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	1 207 500,00	1 118 500,00	1 244 000,00	
10.7	Wydatki zmniejszające dług, w tym:	0,00	0,00	0,00	
10.7.1	spłata zobowiązań wymaganych z lat poprzednich, innych niż w pkt 10.7.3.	0,00	0,00	0,00	
10.7.2	spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka, w tym:	0,00	0,00	0,00	
10.7.2.1	zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r., w tym:	0,00	0,00	0,00	
10.7.2.1.1	dokonywana w formie wydatku bieżącego	0,00	0,00	0,00	
10.7.3	wypłaty z tytułu wymaganych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	
10.8	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji nिकासовых (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	
10.9	Wzrósłszy spłata zobowiązań, wyłączone z limitu spłaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	0,00	0,00	0,00	
10.10	Wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednie emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19	0,00	0,00	0,00	
10.11	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	
11	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych				
11.1	Środki z przedsięwzięcia gromadzone na rachunku bankowym, w tym:	x	x	x	
11.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00	
11.2	Wydatki bieżące z tytułu świadczenia emitenta należnego obligatariuszom, nieuwzględniane w limitie spłaty zobowiązań	0,00	0,00	0,00	
12	Stopnie niezachowania relacji określonych w art. 242-244 w przypadku określonym w ... ustawy	x	x	x	
12.1	Stopień niezachowania relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w poz. 7.2.	0,00	0,00	0,00	
12.2	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.	0,00%	0,00%	0,00%	
12.3	Stopień niezachowania wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w poz. 8.4.1.	0,00%	0,00%	0,00%	

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit 2028
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				36 826 602,49	11 765 691,86	22 711 643,27	30 000,00	0,00	0,00
1.a	- wydatki bieżące				179 334,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00
1.b	- wydatki majątkowe				36 647 268,49	11 735 691,86	22 681 643,27	0,00	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240.z późn.zm.), z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				36 826 602,49	11 765 691,86	22 711 643,27	30 000,00	0,00	0,00
1.3.1	- wydatki bieżące				179 334,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00
1.3.1.1	Na rowerze śladami piernika - Rozwój produktu turystycznego zwiększającego atrakcyjność Gminy Bardo	Urząd Miasta i Gminy	2021	2026	179 334,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				36 647 268,49	11 735 691,86	22 681 643,27	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	Modernizacja ul. Krakowskiej w Bardzie - Poprawa życia mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy	2016	2025	2 673 288,14	0,00	1 995 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.2	Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie - Poprawa rolniczych zdolności produkcyjnych gleb oraz ochrona przed powodzią	Urząd Miasta i Gminy	2009	2024	889 457,97	83 245,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Modernizacja drogi gminnej nr 118784D w Dębowninie - Poprawa życia mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy	2021	2025	3 600 300,00	0,00	3 465 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Budowa ścieżek rowerowych na terenach wsi Potworów i Brzeźnica - Zwiększenie ilości i jakości miejsc rekreacji dla mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy	2021	2024	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.5	Budowa Centrum Turystyki Rowerowej - Zwiększenie ilości i jakości miejsc rekreacji	Urząd Miasta i Gminy	2022	2025	19 452 769,53	8 077 626,26	11 375 143,27	0,00	0,00	0,00
1.3.2.6	Poprawa brd na DK 8 w m. Bardo - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Bardo oraz użytkowników dróg publicznych	Urząd Miasta i Gminy	2022	2024	200 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Ząbkowickiego na zadanie inwestycyjne pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 3158D od miejscowości Braszowice do ronda w Brzeźnicy - etap I. od km 11+207 do km 12+027" - Poprawa jakości życia mieszkańców	BARDO	2023	2024	929 972,85	424 820,60	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Rozbudowa Strefy Sportowo - Rekreacyjnej Dla Dzieci i Młodzieży w Bardzie przy ul. 1-go Maja - Zwiększenie ilości i jakości miejsc rekreacji dla mieszkańców	BARDO	2023	2024	2 935 000,00	2 930 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	Przebudowa drogi gminnej nr 118788D w Opólnicy - Poprawa życia mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy	2021	2025	2 950 000,00	0,00	2 950 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.10	Przebudowa drogi gminnej nr 118787D w Opólnicy - Poprawa życia mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy	2021	2025	2 896 500,00	0,00	2 896 500,00	0,00	0,00	0,00

L.p.	Limit zobowiązań
1	34 507 335,13
1.a	90 000,00
1.b	34 417 335,13
1.1	0,00
1.1.1	0,00
1.1.2	0,00
1.2	0,00
1.2.1	0,00
1.2.2	0,00
1.3	34 507 335,13
1.3.1	90 000,00
1.3.1.1	90 000,00
1.3.2	34 417 335,13
1.3.2.1	1 995 000,00
1.3.2.2	83 245,00
1.3.2.3	3 465 000,00
1.3.2.4	120 000,00
1.3.2.5	19 452 769,53
1.3.2.6	100 000,00
1.3.2.7	424 820,60
1.3.2.8	2 930 000,00
1.3.2.9	2 950 000,00
1.3.2.10	2 896 500,00

O b j a ś n i e n i a

wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2023-2043

Wieloletnia prognoza finansowa zgodnie z ustawą o finansach publicznych obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. W przypadku Gminy Bardo są to lata 2023-2043. Przy konstruowaniu WPF brano pod uwagę dane historyczne realizacji poszczególnych rodzajów dochodów i wydatków gminy (po wyodrębnieniu zdarzeń jednorazowych), informacje wewnętrzne dot. planowanej realizacji zadań wydatkowych oraz wpływu dochodów, a także analizy i prognozy makroekonomiczne dot. sytuacji gospodarczej państwa oraz planowane zmiany w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1. Dochody

Dochody roku 2024 wykazano w oparciu o oszacowane wpływy. Dochody bieżące wynoszą 25.865.744,67 zł, a dochody majątkowe 15.236.209,20 zł (w tym ze sprzedaży majątku 788.000,00 zł). Wysokość wpływów z podatków i opłat oszacowano na podstawie wielkości uchwalonych stawek podatkowych obowiązujących w Gminie Bardo oraz realnego wskaźnika wpływu należności, z założeniem ciągłego prowadzenia egzekucji zaległości.

Zarówno dochody bieżące, jak i majątkowe powiększone są o zaliczki na realizację projektów dofinansowanych ze środków UE oraz innych środków, które Gmina Bardo planuje zrealizować w roku 2024. W roku 2024 zaplanowano po stronie dochodów i wydatków majątkowych otrzymane dofinansowanie z programu Polski Ład. Uwzględniono również inne planowane dochody w kolejnych latach na dofinansowanie realizacji inwestycji z funduszy celowych. Dochody ze sprzedaży majątku ujęto w roku 2024 i latach kolejnych uwzględniając posiadane przez Gminę Bardo zasoby nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Własne dochody bieżące gminy w latach kolejnych wzrastają. Zakłada się zwiększenie subwencji ogólnej w kolejnych latach, w szczególności części oświatowej, co jest niezbędne do utrzymania jakości usług edukacyjnych świadczonych w publicznej szkole podstawowej na niezmiennym poziomie i utrzymania poziomu zatrudnienia. W planowaniu uwzględniono również nowelizacje przepisów o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która wskazuje, że zaproponowane rozwiązania zapewnią samorządom stabilne dochody, ułatwią też planowanie i realizację budżetów. W kolejnych latach poszczególne rodzaje dochodów wzrastają cyklicznie. Dokładne oszacowanie wpływów w tak szybko zmieniającym się otoczeniu prawnym nie jest możliwe.

Dochody ze sprzedaży majątku:

Obręb działka/pow/klasa	2024	Obręb działka/pow/klasa	2025	Obręb działka/pow/klasa	2026
Brzeźnica dz. rolna.545/2 4500/RIV 477/5 3600/S-PS	40.000 zł	Dzbanów dz. rolna 295/23900/PsIV	50.000 zł	Dębowina dz. rolna 43/4 8600/RIVb,LIV	30.000 zł
Grochowa dz. rolna 53/ 4800/RIV	40.000 zł	Dębowina dz. rolna 44/4 14600/RV PSIV Lz-PsIV	60.000 zł	Opolnica dz. rolna 110/2 7144/RIVa,RIVb	15.000 zł

Dzbanów, dz. roln. 200 700/PSIV	5.000 zł	Opolnica dz. rolna 36/2 1600/PSIV	10.000 zł	Janowiec dz. rolna 194 7300/RIVb,ŁV,LsIV	10.000 zł
Dębowina dz. rolna 25/1 3300 RIVb	35.000 zł	Janowiec dz. rolna 199/2 19000/RV,LsV	20.000 zł	Przyłęk dz. rolna 529 5000/RII, dz. 525 2800/RII	50.000 zł
Opolnica dz. rolna 245/2 2000/PsIV, 270 2200	20.000 zł	Potworów dz. rolna 289/2 1318/RIV PsIV	22.000 zł	Przyłęk ul. Kamieniecka dz. 107 1900/RIIIa, dz.108 1900/RIIIa dz. 110 1800/RIIIa	50.000 zł
Janowiec dz. rolna. 174/6 5280/RIIb,IVa,IVb	20.000 zł	Przyłęk dz. rolna 395/2 11000/RIII	50.000 zł	Bardo, Przyłęk, Opolnica (lokale mieszkalne)	20.000 zł
Potworów dz. rolna 261/1 6500/ RIIb,IVa,IVb,PsIII	25.000 zł	Bardo ul. Fabryczna 577/1 1559/Bi	20.000 zł	Grochowa dz. 11/1 4100/RIV	30.000 zł
Laskówka dz. rolna 316 5000/ŁV	18.000 zł	Przyłęk ul. Fabryczna 310/4 6800/RIII	50.000 zł	Przyłęk (złoża piasku) 172/1 23100/RIIb, IVa, IVb,V	500.000 zł
Przyłęk dz. rolna 192/3 3600 RII, 193/2 1300/RIII, 198 2900/RIII, 698/3 3900/RIII	50.000 zł	Bardo lokal użytkowy ul. Fabryczna 15	50.000 zł	Przyłęk (teren aktywizacji gospodarczej) dz. 439 7600/RIIIa	200.000 zł
Bardo dz. budowlane 643 3205/Bz, ,644 942/Bp	200.000 zł	Bardo, Przyłęk, Opolnica (lokale mieszkalne)	15.000 zł		
Przyłęk ul. Fabryczna 310/1 900/RIII 310/2 900/RIII 310/3 900/RIII	50.000 zł	Grochowa dz. 10/2 7900/RIIb,RIVa,RIVb	40.000 zł		
Grochowa dz. budowlane 25/6 1878/Bi 27/3 3294/Bi	20.000 zł	Bardo (teren aktywizacji gospodarczej) 544 11364/RIII	200.000 zł		
Bardo, Przyłęk, Opolnica (lokale mieszkalne)	15.000 zł				
Bardo (tereny aktywizacji gospodarczej) 768/2 768/3 768/5 ul. Lipowa 11.000/RV	250.000 zł				
Razem:	788.000 zł		587.000 zł		905.000 zł

2. Wydatki

Wielkość prognozowanych wydatków ściśle związana jest z wielkością prognozowanych dochodów budżetowych. Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji komunalnych. Wydatki bieżące w roku 2024 zaplanowano na kwotę 26.064.974,71 zł, w tym na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 11.684.028,26 zł).

Planowane wydatki majątkowe w roku 2024 stanowią kwotę 18.266.011,15 zł, z czego kwota 14.447.209,20 zł dotyczy inwestycji, na które Gmina uzyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych -Polski Ład oraz innych środków na realizację zadań.

3. Wynik budżetu

W roku 2024 planuje się wynik ujemny budżetu w wysokości 3.229.031,99 zł. Deficyt budżetowy pokryty zostanie przychodami jednostek samorządu terytorialnego z emisji obligacji, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, przychodami ze spłat pożyczek i kredytów na rynku krajowym, a także wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy. W roku 2025 zaplanowano deficyt budżetowy, który zostanie pokryty emisją obligacji, a w latach kolejnych nadwyżka będzie przeznaczona na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji komunalnych. Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wynosi -199.230,04 zł, która zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 15.09.2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw zostanie pokryta zaplanowanymi przychodami z tyt. wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Zaplanowane wolne środki będą wynikały z niewykonanych wydatków w roku 2023.

4. Przychody i rozchody

Rozchody budżetu zaplanowano w wysokości 873.468 zł tj. w wysokości zaplanowanych w harmonogramach spłat pożyczek, kredytów i wykupu obligacji.

Przychody budżetu wynoszą 4.102.499,99 zł i dotyczą:

- emisji obligacji na pokrycie deficytu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań 3.200.000,00 zł,
- nadwyżki środków pozostałych na rachunku bankowym z roku 2021 z konkursu „Rosnąca Odporność” 59.688,49 zł,
- wolnych środków 842.811,50 zł.

Spłatę poszczególnych tytułów przedstawiono w tabeli umieszczonej w pkt 5 niniejszych objaśnień. W roku 2024 planuje się zaciągnięcie kolejnych zobowiązań w związku z realizacją nowych inwestycji. Ze względu na planowane zaciągnięcie zobowiązań wzrasta kwota spłaty w poszczególnych latach, do ok. 1,1-1,3 mln zł w każdym roku.

5. Kwota długu

Dług na koniec roku 2022 wynosi 18.137.907,34 zł. W trzech kolejnych latach jego wielkość kształtować się będzie następująco: 19.033.542,49 zł, 21.298.830,00 zł oraz 21.504.124,00 zł. W kolejnych latach dług będzie się zmniejszał o kwotę wynikłą z planowanych rozchodów. Ostatnią spłatę zadłużenia zaplanowano na 2043 r.

Na dług składają się zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji komunalnych, a także zobowiązanie leasingowe w związku z zawarciem umowy leasingu koparki dla ZK w Bardzie.

Na koniec 2024 r. wystąpią zobowiązania długoterminowe z następujących tytułów:

Lp.	Rodzaj zobowiązania	Opis	Rok zaciągnięcia	Rok końca spłaty	Saldo na początek roku prognozy	Zaciągnięcie w roku prognozy	Rozchód (DSW) w roku prognozy	Saldo na k. roku prognozy
SUMA					19 033 542,49	3 200 000,00	934 712,49	21 298 830,00
1	Kredyt	BS na restrukt. PKO BP - Rozbud. Szkoły Przylęk	2013	2024	156 056,00	0,00	156 056,00	0,00
2	Kredyt	SGB na budowę kanalizacji w Przylęku	2010	2024	212 872,00	0,00	212 872,00	0,00
3	Kredyt	BS na Modernizację ul. Głównej i in.	2018	2032	2 406 000,00	0,00	60 000,00	2 346 000,00
4	Kredyt	BS na Rozbudowę infrastruktury sportowej w Bardzie, modernizację dróg transportu rolnego i in.	2019	2031	490 000,00	0,00	20 000,00	470 000,00
5	Obligacje	PKO 2014 (Zagospodarowanie Rynku w Bardzie ..., Rekultywacja składowiska odpadów w Potworowie)	2014	2025	865 000,00	0,00	250 000,00	615 000,00
6	Obligacje	PKO 2017 (Modernizacja drogi w Opolnicy, Termomodernizacja ZSP, Termomodernizacja UMiG, Rozwój eUsług, SCWP, Singletrack Glacensis)	2017	2028	1 276 000,00	0,00	0,00	1 276 000,00
7	Obligacje	PKO 2018 (PORT, Rozwój eUsług, SCWP, Singletrack Glacensis)	2018	2029	928 000,00	0,00	72 000,00	856 000,00
8	Obligacje	PKO 2019 (Rowerem przez Pogranicze Kłodzkie i in.)	2019	2033	569 000,00	0,00	0,00	569 000,00
9	Leasing	ZK na zakup koparko-ładowarki	2019	2024	61 244,49	0,00	61 244,49	0,00
10	Obligacje	PKO 2020 Przebud. ul. Grunwaldzkiej i in.	2020	2035	1 722 000,00	0,00	0,00	1 722 000,00
11	Kredyt	BS 2020 realizacja inwest. i ubytek dochodów COVID 247.047,34 Zł	2020	2031	820 370,00	0,00	102 540,00	717 830,00
12	Obligacje	Wkład własny proj. Budowy wodociągu w Opolnicy	2021	2035	1 140 000,00	0,00	0,00	1 140 000,00
13	Obligacje	Realizacja inwestycji dof. z FDS-RFRD i RFIL (wkład własny)	2021	2033	2 391 000,00	0,00	0,00	2 391 000,00
14	Obligacje	Dof. dla Powiatu na Modernizację ul. Głównej i Noworudzkiej	2021	2036	1 369 000,00	0,00	0,00	1 369 000,00
15	obligacje	Inwestycje roku 2022	2022	2040	2 287 000,00	0,00	0,00	2 287 000,00

16	Obligacje	Inwestycje roku 2023	2023	2043	2 340 000,00	0,00	0,00	2 340 000,00
17	Obligacje planowane	Inwestycje 2024	2024	2043	0,00	3 200 000,00	0,00	3 200 000,00

6. Wskaźniki zadłużenia

Od roku 2022 nastąpiła zmiana limitów możliwości zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego określonych w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Uwzględniając art. 7 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2021 poz. 1927) ustalana na lata 2023–2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Planując budżet brano pod uwagę 7-letni wskaźnik.

Jak wynika z przedłożonych danych w wieloletniej prognozie finansowej wskaźnik limitów zadłużenia w Gminie Bardo w 2024 r. i w latach kolejnych zostaje spełniony. Jak wykazano w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały relacje te w Gminie Bardo w 2024 r. przedstawiają się następująco:

- planowana łączna kwota spłaty zobowiązań do dochodów ogółem (po uwzględnieniu wyłączeń) – 8,33 % przy dopuszczalnym wskaźniku (uwzględniającym przewidywane wykonanie roku 2023) 11,05 %.

7. Opis przedsięwzięć

- *Modernizacja ul. Krakowskiej w Bardzie*

W ramach zadania w roku 2025 planuje się przebudowę drogi gminnej klasy D. Odcinek A-B jezdni o jednym pasie ruchu 1/1 szerokość pasa ruchu 3,5 m z poszerzeniami do 4,5 m dla mijanki samochodów oraz miejsce do zawracania na końcu drogi. Odcinek C-D jezdni o dwóch pasach ruchu 1/2 szerokość pasa ruchu 2,5 m. Odcinki projektowanych dróg zostaną oznakowane jako strefa zamieszkania, brak wydzielonych chodników. Nawierzchnia jezdni oraz zjazdów o konstrukcji dla kategorii ruchu KR-1. Nawierzchnia jezdni odcinka A-B oraz zjazdów z kostki betonowej w kolorze szarym. Nawierzchnia jezdni odcinka C-D asfaltowa. Projektowana jest remont urządzeń do powierzchniowego odwadniania drogi wpusty uliczne i przykanaliki. Układ odprowadzenia wód opadowych pozostaje bez zmian. Oświetlenie uliczne w zakresie wymiany opraw na LED na odcinku A-B. NA odcinku C-D nowa linia oświetleniowa wraz ze słupami i oprawami LED. Długość odcinka do przebudowy: 577,0 mb Nawierzchnie asfaltowe do przebudowy: 1120,0 m² Nawierzchnia z kostki bet. szarej 1330,5 m². Wkład Gminy w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 5 % kosztów zadania.

- *Regulacja potoku Mszaniec w Potworowie*

W roku 2024 planuje się kontynuację realizacji zadania inwestycyjnego związanego z modernizacją cieków wodnych Mszaniec w Potworowie w celu poprawy rolniczych zdolności produkcyjnych gleb oraz ochrony przed powodzią. W ramach zadania zostanie przebudowany odcinek cieków wodnych w zakresie umocnień brzegowych oraz obiektów inżynierskich (mostów) na wysokości numerów Potworów 27 do Potworów 39.

- *Modernizacja drogi gminnej nr 118784D w Dębowinie*

W ramach zadania w roku 2025 planuje się przebudowę drogi gminnej klasy D. Jezdnia o jednym pasie ruchu 1/1 szerokość pasa ruchu 2,5 m z poszerzeniami do 4,5 m dla mijanki samochodów. Droga zostanie oznakowana jako strefa zamieszkania, brak wydzielonych chodników. Nawierzchnia jezdni oraz zjazdy o konstrukcji dla kategorii ruchu KR-1. Nawierzchnia jezdni asfaltowa. Projektowana jest remont urządzeń do powierzchniowego odwadniania drogi wpusty uliczne i przykanaliki. Układ odprowadzenia wód opadowych pozostaje bez zmian. Oświetlenie uliczne nowa linia oświetleniowa wraz ze słupami i oprawami LED. Długość odcinka do przebudowy: 715,0 mb Nawierzchnie asfaltowe do przebudowy: ok. 1900,0 m² Konstrukcja jezdni projektowana od podłoża gruntowego o następujących warstwach: podłoże gruntowe G1. Podbudowa zasadnicza z kruszywa kamiennego 0/63 gr. 20 cm zagęszczona mechanicznie do stopnia 1,00 wg Proctora. Nawierzchnia asfaltowa z AC 16W D70 gr. 6 cm oraz AC 11S D50 gr. 4 cm. Obramowanie jezdni - krawężnikiem betonowym 15x30 cm ustawionym na ławie betonowej z oporem C12/15 wysokości 12 cm. Wszystkie użyte materiały są pochodzenia mineralnego i nie stwarzają zagrożenia oraz nie mają wpływu na środowisko, ludzi oraz obiekty sąsiednie. Odwodnienie powierzchniowe typowymi wpustami ulicznymi podłączonymi do urządzeń do odwodnienia drogi. Ponadto projektowane jest oczyszczenie koryta cieków wzdłuż jezdni wraz z remontem umocnienia koryta. Wkład Gminy w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 5 % kosztów zadania.

- *Budowa ścieżek rowerowych na terenach wsi Potworów i Brzeźnica*

W ramach przedmiotowego projektu powstanie odcinek o łącznej długości 5,0 km łączący dwie miejscowości Bardo i Potworów. Ścieżki rowerowe powinny być integralną częścią infrastruktury drogowej bądź ich alternatywą i właśnie alternatywa dla dróg, po których prowadzony jest ruch samochodowy jest celem niniejszego projektu. Ruch rowerowy po trasie dedykowanej dla rowerzystów niezwiązanej z układem istniejących dróg pozwoli w sposób bezpieczny przemieszczać się pomiędzy miejscowościami z pominięciem, w tym konkretnym przypadku drogi krajowej nr 8. Ponadto aby wykorzystać planowaną infrastrukturę dla aktywnego spędzania czasu projektuje się ścieżkę w układzie pętli co pozwoli na wykorzystanie ścieżki dla np. rolkarzy czy nartorolkarzy. Projekt ma na celu dostosowanie infrastruktury do potrzeb komunikacyjnych i turystyczno – rekreacyjnych w Gminie Bardo.

- *Budowa Centrum Turystyki Aktywnej*

Inwestycja realizowana w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zakres inwestycji obejmuje inwestycje związane z turystyką rowerową skupioną w Bardzie jako pierwszej miejscowości otwierającej od strony północnej dostęp do ścieżek rowerowych zlokalizowanych w powiecie kłodzkim i ząbkowickim. Inwestycja realizowana w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zakres inwestycji obejmuje inwestycje związane z turystyką rowerową. Głównym elementem jest budynek obsługi rowerzystów – stacje naprawcze, myjnia dla rowerów, wypożyczalnia, sanitariaty, wraz z wyposażeniem. Dodatkowo planuje się budowę ścieżki rowerowej, parkingu samochodowego oraz rozbudowę drogi dojazdowej będącej przedłużeniem ulicy Lipowej. Elementem uzupełniającym, który pozwoli spędzić czas osobom towarzyszącym rowerzystom to plac zabaw dla dzieci. W skład inwestycji wchodzi również elementy towarzyszące turystyce rowerowej w postaci cyklobusu do przewozu rowerzystów oraz rowerów na wynajem. Z punktu widzenia obsługi ruchu rowerowego na coraz to dłuższych trasach rowerowych w tym w szczególności trasach singletrack, które przebiegają w ciężko dostępnym terenie planuje się zakupić pojazdy mechaniczne typu quad, które niewątpliwie ułatwią dojazd do miejsc wypadków oraz licznych uszkodzeń na trasach czy też wiatrołomów, które ze względów bezpieczeństwa należy niezwłocznie usuwać.

II etap planowanej inwestycji pn. Centrum Turystyki Rowerowej to wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj zadania pod nazwą „Budowa Centrum Turystyki Rowerowej etap II” obejmujące wykonanie prac projektowych oraz realizację robót budowlanych polegających na budowie/montażu/utworzeniu:

1. budynków z miejscami noclegowymi,
 2. budynku zaplecza gospodarczego i magazynowego,
 3. terenów zieleni wraz z małą architekturą,
 3. budowy ścieżek pieszych,
 4. przebudowie istniejącej sieci elektroenergetycznej,
 5. niezbędnych sieci, przyłączy i instalacji z uwzględnieniem technologii co najmniej energooszczędnej,
 6. budowie parkingu do obsługi użytkowników obiektów noclegowych.
- Wydatki obejmują również koszty nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania.

- *Dotacja celowa na pomoc finansową dla Powiatu Ząbkowickiego na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3158D od miejscowości Braszowice do ronda w Brzeźnicy- etap I, od km 11+207 do km 12+027*

Gmina współfinansuje zadanie inwestycyjne, poprzez udzielenie pomocy finansowej dla Powiatu Ząbkowickiego na przebudowę drogi powiatowej nr 3158 D od miejscowości Braszowice do ronda w Brzeźnicy - etap I, od km 11+207 do km 12+027, zgodnie z wcześniejszą deklaracją Gminy o zamiarze wsparcia finansowego na jego realizację po uzyskaniu dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz ofertą firmy STRABAG Infrastruktura Południe Sp. z o. o. złożoną w trzecim postępowaniu zakupowym przeprowadzonym przez Zarząd Dróg Powiatowych w Ząbkowicach Śląskich. Powiat Ząbkowicki uzyskał stosowne dofinansowanie do przedmiotowego zadania w wysokości 1010304,50 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jak również otrzymał dotację w wysokości 307500,00 zł od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bardo Śląskie. Zadanie to znalazło się w budżecie Gminy Bardo na rok 2023 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na rok 2024 z zaplanowanymi środkami w łącznej wysokości 929972,85 zł, z czego 505152,25 zł w 2023 r. oraz 424820,60 zł w 2024 r. Zgodnie z ustaleniami pomoc finansowa ma stanowić 50% kosztów zadania wg złożonej oferty z ceną 3177750,19 zł pomniejszonej o wysokość uzyskanego dofinansowania z RFRD oraz innych źródeł.

- *Rozbudowa strefy sportowo- rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży w Bardzie przy ul. 1-go Maja*
Projekt przewiduje utwardzenie nawierzchni w formie gładkiej, żelbetowej płyty z wyprofilowanymi przeszkodami przystosowanymi do jazdy po nich na łyżworolkach, deskorolkach, hulajnogach i rowerach. Kształt, forma oraz wielkość projektowanego placu i przeszkód zostały dostosowane do istniejącego terenu. Oprócz przeszkód wyprofilowanych z płyty żelbetowej zaprojektowano także poręcze stalowe kotwione do nawierzchni. Projekt zakłada demontaż i usunięcie istniejącego obiektu wodnego wraz z fragmentem kanalizacji deszczowej. Przy projektowaniu skateparku wykorzystano naturalne ukształtowanie terenu. W północnej części terenu projektuje się flowpark do parkouru i streetworkoutu składającego się z konstrukcji zawierającej drążki i drabinki oraz przeszkody betonowe. Część elementów stalowych będzie obita ryflowaną deską z modrzewia syberyjskiego. Pod urządzeniem przewidziano nawierzchnię bezpieczną poliuretanową z płyt EPDM. Projektowany park ma na celu zasymulowanie w sposób bezpieczny i kontrolowany naturalnych warunków pokonywania przeszkód i zapewnić możliwość rozwoju fizycznego. Konstrukcja urządzenia umożliwi trenowanie wielu technik i umiejętności oraz rozwój sprawności fizycznej. Projektuje się utwardzone dojścia do obiektów z istniejącego ciągu pieszego po stronie wschodniej. Nawierzchnia projektowanych dojść z kostki betonowej bezfazowej 6 cm w kolorze szarym, na podsypce cementowo-piaskowej. W ramach przedsięwzięcia przewidziano także montaż monitoringu, dodatkowego oświetlenia oraz zagospodarowanie terenów przyległych wraz z utworzeniem ogrodzonego placu zabaw wyposażonego w atestowane urządzenia oraz urządzenie przestrzeni parkowej. Dodatkowo w rozwinięciu funkcji terenu o rekreację i poprawę kondycji fizycznej nie tylko dzieci i młodzieży

planowane jest wykonanie ścieżki rowerowej i chodnika o długości około 295 m, przy którym zamontowane zostaną urządzenia siłowni zewnętrznych oraz mała architektura.

Wkład Gminy w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 10 % kosztów zadania.

- *Poprawa brd na DK 8 w m. Bardo*

W związku z brakiem realizacji przedsięwzięcia w roku 2023 przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad oraz ich prośbą o współfinansowanie zadania w 2024 r. należy uwzględnić przedmiotowy wydatek w budżecie. Zakres planowanych do wykonania robót w ramach realizacji Inwestycji obejmuje:

- budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 8 w km 48,402 z drogą powiatową nr 3340D (wszystkie wloty) w m. Bardo;
- budowę oświetlenia dedykowanego na 1 przejściu dla pieszych w ciągu głównym (istniejące przejście w km 48,338 zostanie w km 48,378) wraz z oświetleniem skrzyżowania, dwoma strefami przejściowymi w ciągu drogi krajowej nr 8 i przyłączem energetycznym;
- przy ww. przejściu dla pieszych ułożone zostaną płytki dla osób niedowidzących i niewidomych;
- wymiana górnych warstw nawierzchni bitumicznych jezdni na skrzyżowaniu.

- *Przebudowa drogi gminnej nr 118788D w Opolnicy*

W ramach zadania w roku 2025 planuje się przebudowę drogi gminnej. Planowany zakres zadania obejmuje: roboty ziemne, roboty rozbiórkowe, roboty nawierzchniowe - przebudowę nawierzchni jezdni oraz chodników, przebudowę istniejących zjazdów w obrębie pasa drogowego, budowę oświetlenia drogowego, remont elementów odwodnienia drogi. Odcinek drogi publicznej nr 118788D rozpoczyna się za skrzyżowaniem z ulicą Chabrową a kończy przed przejazdem kolejowym. Na odcinku początkowym w km 0+000 - 0+268 droga z jezdnią bitumiczną o średniej szerokości 3,0m przebiega wzdłuż zbocza. Stan techniczny nawierzchni oceniono jako niezadowalający. Występują uszkodzenia w postaci spękań ubytków oraz zaniżeń. Po obu stronach występują wąskie pobocza gruntowe, a ich stan techniczny oceniono jako niezadowalający z uwagi na liczne wymycia oraz wyboje. Na odcinku w km 0+268 do km 0+777 występuje nawierzchnia gruntowa porośnięta trawą oraz lokalnie nawierzchnia z kruszywa łamanego. Stan techniczny oceniono jako niezadowalający. Po obu stronach występują pobocza gruntowe porośnięte trawą. Na końcowym odcinku w 0+777 - 0+824 występuje nawierzchnia bitumiczna o średniej szerokości 3,0m wraz z obustronnymi poboczami gruntowymi. Stan techniczny - niezadowalający. Dojazd do terenów przyległych do drogi odbywa się poprzez 6 zjazdów zwykłych. W km 0+265,50 oraz 0+613 pod drogą zlokalizowane są przepusty o średnicy 50cm które stanowią kontynuację rowów melioracyjnych. Przepusty przewidziano do remontu z uwagi na niezadowalający stan techniczny. Odcinek nr 2 km 0+000 - 0+156 Odcinek nr 2 rozpoczyna się od zjazdu z odcinka nr 1 w km 0+271 strona lewa, a kończy w obrębie garażu zlokalizowanego na działce nr 89/3. Na całym odcinku występuje nawierzchnia z kruszywa łamanego o średniej szerokości 3,0m oraz pobocza gruntowe. Dojazd do terenów przyległych do drogi odbywa się poprzez 1 zjazd zwykły. W km 0+082,5 pod drogą zlokalizowany jest przepust o średnicy 50cm, który stanowi kontynuację rowu melioracyjnego. Odcinek nr 1 km 0+000 - 0+824 Długość drogi: 824,0m Kategoria drogi: Droga publiczna gminna Klasa drogi: D - Dojazdowa Rodzaj nawierzchni jezdni: bitumiczna na całym odcinku. Szerokość nawierzchni: szerokość podstawowa 3,5m, lokalne poszerzenie do 4,5m w km 0+263 - 0+277, lokalne poszerzenia (mijanki) do 5,0m w km 0+360 - 0+386, 0+561 - 0+581 oraz 0+712 - 0+734. Drogi dla pieszych: nie występują Pobocza: po obu stronach jezdni przewidziano pobocza o szerokości 50cm Zjazdy: przebudowa 6 istniejących zjazdów zwykłych do granicy pasa drogowego. Odcinek nr 2 km 0+000 - 0+156 Długość drogi: 156,5m Kategoria drogi: Droga publiczna gminna Klasa drogi: D - Dojazdowa Rodzaj nawierzchni jezdni: bitumiczna na całym odcinku Szerokość nawierzchni:

szerokość podstawowa 3,5m Drogi dla pieszych: nie występują Pobocza: po obu stronach jezdni przewidziano pobocza o szerokości 50cm Zjazdy: przebudowa 1 istniejącego zjazdu zwykłego do granicy pasa drogowego. Wkład Gminy w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 5 % kosztów zadania.

- *Przebudowa drogi gminnej nr 118787D w Opolnicy*

W ramach zadania w roku 2025 planuje się przebudowę drogi gminnej. Zadanie obejmuje przebudowę drogi gminnej o nr 118787D (działki drogowe o nr ewid: 741; 74/3, 327/1; 325/1; 340/1; 341/1; 341/2 i 343) w miejscowości Opolnica. Stan projektowany obejmuje: roboty ziemne, roboty rozbiórkowe, roboty nawierzchniowe – przebudowę nawierzchni jezdni oraz chodników, przebudowę istniejących zjazdów, budowę oświetlenia drogowego, budowę kanalizacji deszczowej i remont elementów odwodnienia drogi. Gmina uzyskała dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 80% kosztów zadania.

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Bardo
mgr inż. Krzysztof Żegański

